

Výroční zpráva Moravské galerie v Brně za rok 2009

Vážení přátelé Moravské galerie v Brně,

rekapitulace roku 2009, ke které se – ostatně jako vždy – propracováváme postupně, ale důkladně, se nutně točí kolem několika zásadních bodů: rozsahu a kvality našich služeb poskytovaných aktuálně veřejnosti, dobudování infrastruktury našeho muzea umění pro budoucnost a zhodnocování našeho odborného potenciálu.

V roce 2009 se naše nabídka držela standardů, kterých jsme dosáhli už v roce 2007, a to nejen v oblasti dostupnosti našich služeb a péče o návštěvníky v podobě bezbariérového přístupu, pomoci nabízené rodinám s malými dětmi, zájmem o generace 50+, ale také informací a složení naší programové nabídky. Drtivá většina výstav uváděných Moravskou galerií v Brně je původní, loni s důležitou výjimkou varianty projektu Bytosti odnikud, jehož autorkou byla Marie Rakušanová a hlavním pořadatelem Galerie hlavního města Prahy, a výstavy barokních skic, kterou jsme pod názvem Smělými tahy převzali od Universalmuseumu Joannea v Grazu. Obě výstavy však naplňovaly některou z dlouhodobých dramaturgických linií výstavního programu naší instituce: na jedné straně zájem o nové způsoby prezentace výtvarného umění v kontextu muzea umění a na straně druhé rozšíření naší nabídky o prezentaci umění, které souvisí s některým ze sbírkových celků uchovávaných Moravskou galerií v Brně. Mezi výstavními projekty se pak objevila další z monografií současných českých umělců – po Janu Mertovi, Milanu Knížákovi a Františku Skálovi jsme tentokrát poprvé retrospektivně uchopili různorodou a rozsáhlou tvorbu Jiřího Davida. Výstava laureáta Ceny Michala Ranného pak poprvé na půdě muzea umění seznámila veřejnost s dílem Vladimíra Skrepla, jemuž jsme při této příležitosti vydali vlastně vůbec první samostatný katalog. Sbírková fotografie pak poprvé zhodnotila imaginativní fotografii 70. let, jejíž spíše kulturně-historické kvality a vázanost na amatérské hnutí či určitým klišé se podřizující poetika stály stranou seriózního uměleckohistorického bádání a náležité prezentace. Po mnoha letech se také ve výstavních prostorách Moravské galerie v Brně završil badatelský projekt někdejší ředitelky našeho muzea umění Kaliopi Chamonikoly, který pod názvem Zdaleka i zblízka představil poprvé importy pozdně středověkého umění z moravských a slezských sbírek. Nejúspěšnějším projektem se ale stala prezentace tvorby Alfonse Muchy, k němuž se naše instituce vrátila rozsáhlým projektem ve vlastních prostorách po třiceti letech. Započteme-li řadu dalších výstav ve specializovaných výstavních prostorách věnovaných fotografii, designu, kresbě a grafice, grafickému designu, uměleckému řemeslu či současnému umění včetně jejich mezinárodní dimenze, zohlednění muzeologických aspektů a výtvarných kvalit jejich instalace, nepochybně se nám daří naplňovat proklamované poslání naší instituce – být nejdynamičtějším muzeem umění v České republice s nejbohatší a nejpestřejší nabídkou pro všechny hlavní cílové skupiny uživatelů.

Abychom se dostali na vyšší úroveň nejen v základních oblastech naší činnosti, tedy v péči o sbírkové předměty, ale především při jejich zpracování a zprostředkování veřejnosti, věnují klíčová pracovníci Moravské galerie v Brně stále větší úsilí některým méně viditelným aktivitám. Především se nám podařilo plně zprovoznit nový depozitář zkolaudovaný v závěru roku 2008 a bezpečně do něj přestěhovat cenné sbírky především starého umění, grafického designu a nábytku, ale také archiv, jehož využívání pro hlavní činnost naší instituce je naléhavou otázkou, již si vzal za vlastní jeho nový pracovník Tomáš Zapletal. V budově depozitáře je rovněž umístěno další kvalitně vybavené restaurátorské pracoviště. Pro nejbližší budoucnost jsou tak vytvořeny podmínky pro intenzivnější a bezpečnější ošetřování sbírek i další rozšíření způsobů jejich odborného zpracování.

Během roku 2009 rovněž započala rekonstrukce vlastní vily Dušana Samo Jurkoviče v Brně-Žabovřeskách, která bude ukončena v roce 2010 a pro veřejnost zpřístupněna na jaře 2011. Součástí tohoto projektu financovaného z Finančního mechanismu EHP/Norsko je také vybudování Centra Dušana Samo Jurkoviče, vytvoření expozice ve vile, digitalizace archivních materiálů a vydání publikace. V roce 2009 byla ve spolupráci s Rakouským muzeem současného a užitého umění MAK Wien vybudována nová dlouhodobá expozice v rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici a vydána architektova autobiografie s bohatým poznámkovým aparátem, která je distribuována prostřednictvím nakladatelství Hatje-Canz. Tento projekt podpořený z evropského programu Culture 2007 pokračuje ještě v roce 2010.

Jedním z nejnáročnějších a z pohledu budoucnosti Moravské galerie v Brně klíčových úkolů byla snaha pohnout s rekonstrukcí a revitalizací Místodržitelského paláce, o něž dlouhodobě usilujeme.

Během roku 2009 jsme se proto rozhodli podat žádost v rámci Integrovaného operačního programu a vypracovali nový projekt na vybudování Centra nových strategií muzejní prezentace právě v Místodržitelském paláci, který zahrnoval jak stavební rekonstrukci objektu odpovídající hodnotě této významné historické památky, tak splňoval všechny náležitosti pro jeho funkční využívání pro potřeby muzea umění. Obsahová náplň projektu jednak řešila nové pojetí formátu dlouhodobé expozice výtvarného umění vázané na sbírky, jednak definovala výstavní prostor pro krátkodobé prezentace jako experimentální trenažér využívaný nejen Moravskou galerií v Brně, ale fungující jako studijní nástroj ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a ověřovací prostor pro záměry dalších muzejních institucí. Tento projekt sice splnil všechny formální náležitosti a byl vysoce hodnocen nezávislymi hodnotiteli, nicméně z důvodů nízké alokace finančních prostředků v dané kapitole IOP nebude realizován. Zdánlivě tak zase stojíme na začátku, přesto mimořádné úsilí přípravného týmu a organizační, administrativní i intelektuální energie vložená do jeho přípravy nepřijdou nazmar. Jednak jsme s ne zcela jednoznačnou podporou našeho zřizovatele dokázali přijít v rekordním čase s jedním z nejlépe připravených, evidentně potřebných i funkčních projektů naplňujících všechny parametry daného programu, jednak jsme propracovali také naše představy o tom, co vlastně očekáváme od rekonstrukce Místodržitelského paláce v rámci Moravské galerie v Brně i s přidanou hodnotou pro muzejní diskurz v České republice obohacený o zatím nediskutovaný rozměr systematické sebereflexe muzejní práce na úrovni současných diskusí o povaze muzea jako specifické instituce spoluformující úroveň občanské společnosti. Na základě tohoto projektu se buď budeme ucházet o jiné prostředky z Evropské unie, které jej mohou pomoci zrealizovat, anebo zahájíme s novým vedením Ministerstva kultury ČR diskusi o dalším osudu celého objektu. Je zřejmé, že jeho stav začíná být kritický a s největší pravděpodobností ho budeme nuceni výhledově uzavřít pro veřejnost.

Jedním z vedlejších, avšak pro budoucnost Moravské galerie v Brně zásadních efektů přípravy projektu pro IOP bylo také ustavení Národního metodického centra pro recepci a prezentaci vizuální a výtvarné kultury v kontextu muzea umění, jehož existence byla v roce 2009 ukotvena ve zřizovací listině MG. Toto pracoviště nám umožní soustředit pozornost na některé základní problémy spojené s konstrukcí a dešifrováním významů uměleckých děl a jejich konstelací v muzeu umění, o nichž sice pojednává dnes už ohromné množství odborné literatury, ale v praktické rovině s pouze malým vlivem na výstavní a expoziční celky v českých muzeích umění. Toto téma otevřela Moravská galerie v Brně už před několika lety a hodlá se jím soustavně zabývat ve spolupráci se Seminářem dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy university, Galerií Středočeského kraje, Mendlovým muzeem Masarykovy university, Slezským zemským muzeem v Opavě, Severočeskou galerií v Litoměřicích i dalšími zahraničními institucemi.

Abychom zvládli všechny úkoly, které před námi stojí, pokračovali jsme – sice po menších úsecích, ale průběžně – s implementací některých prvků projektového řízení zejména do procesu přípravy výstav. Náročnější celky a přípravu některých nástrojů pro řízení má už na starosti projektová kancelář. V ekonomické oblasti se dají zopakovat poznámky z předchozích výročních zpráv týkající se zejména výše a struktury příspěvku na provoz od našeho zřizovatele, problémy legislativního rámce fungování příspěvkových organizací a k tomu přistupující projevy ekonomické krize, jejíž dopady se zatím podařilo v oblasti hlavní činnosti Moravské galerie v Brně v roce 2009 negovat efektivním využíváním zdrojů, vyšší produktivitou práce, zvýšením podílu příjmů ze vstupného a poskytování služeb na celkové bilanci („efekt Mucha“) a plánováním. Jistá obezřetnost se vyplatila zejména v příznivějším vstupu do roku 2010, který je předzvěstí větších ekonomických turbulencí a předpokládaných škrťů v rozpočtu do budoucna.

Rok 2009 byl tedy pro Moravskou galerii v Brně vydatný a úspěšný. Děkuji za to všem spolupracovnícům a spolupracovníkům, zejména však Alexandře Kusé jako hlavní kurátorce, která vnesla do uskutečňování našich plánů ještě větší noblesu, kreativní cit k možnostem jednotlivých kurátorů a důvěru v rozhovory o smyslu naší práce, dále pak Janu Pressovi za klid, se kterým přistupuje k instituci i životu, Richardu Mysíkovi za výdrž a varovné poznámky, Simoně Juračkové za vytrvalost v prosazování pravidel institucionální komunikace, i když je to někdy k vzteku, Kateřině Tlachové za zdolávání množství úkonů, které se před ní kupí a kupí, a Mirce Pluháčkové za produkci všeho. Mohl bych takhle pokračovat dál, neboť každá z kolegyně a každý z kolegů má nejen svoje konkrétní zásluhy o skvělé fungování celku, ale také zcela nezaměnitelné lidské kvality, bez nichž si práci v Moravské galerii v Brně neumím představit.

Marek Pokorný, ředitel Moravské galerie v Brně

Kontakní údaje

Adresa	Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno
Telefon	532 169 111
Fax	532 169 181
E-mail	info@moravska-galerie.cz
Http	www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2009 měla MG celkem 179 stálých zaměstnanců (153 přepočtených pracovních úvazků), z toho 66 odborných pracovníků.

Organizační struktura MG s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek v roce 2009

Ředitel MG	Marek Pokorný
Tajemník MG	PhDr. Kateřina Tlachová (zástupkyně ředitele)
<i>Pracoviště přímo řízená ředitelem MG</i>	
Archiv MG	Bc. Tomáš Zapletal
Projektový manažer	Mgr. Jan Press
Investiční technik	Richard Mysík
Pracovník interního auditu	ing. Taťána Martincová (od 1. 5. 2009)
Oddělení vnější komunikace	Mgr. Simona Juračková
Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek	ing. Milan Říha
<i>Odbor ředitele</i>	
Sekretariát ředitele MG	PhDr. Kateřina Tlachová
Knihovna	PhDr. Hana Karkanová
Sbírka bibliofilů a knižní vazby	PhDr. Hana Karkanová
Sbírka starých tisků	PhDr. Judita Matějová
Registr sbírek	Mgr. Pavla Obrovská
<i>Odbor sbírek</i>	
Oddělení starého umění	PhDr. Kateřina Svobodová
Sbírka malířství a sochařství gotiky, renesance a baroka	Mgr. Petr Tomášek
Sbírka staré kresby a grafiky	Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
Sbírka umění 19. století	PhDr. Kateřina Svobodová
Oddělení moderního a současného umění	Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D.
Sbírka moderního a současného malířství a sochařství a sbírka uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké	Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D.
Sbírka moderní a současné kresby a grafiky	Mgr. Petr Ingerle
Oddělení užitého umění	Mgr. Markéta Vejrostová
Sbírka keramiky a porcelánu	Mgr. Andrea Březinová (MD) Mgr. Andrea Husseiniová (asist.)
Sbírka skla a sbírka drahých a obecných kovů	Mgr. Markéta Vejrostová
Sbírka a nábytku a prací ze dřeva; sbírka textilu a odívání	Mgr. Martina Straková
Oddělení grafického designu	PhDr. Marta Sylvestrová
Oddělení fotografie a nových médií	Mgr. Jiří Pátek PhDr. Antonín Dufek, Ph.D. Mgr. Petra Trnková Ph.D.
Agenda vývozu	PhDr. Kateřina Svobodová,

	PhDr. Eliška Lysková
Restaurátorské oddělení	ak. mal. Igor Fogaš
Oddělení pro práci s veřejností	PhDr. Ludmila Horáková Mgr. Eva Strouhalová (zast. od 10. 11. 2009)
<i>Odbor ekonomiky a provozu</i>	Richard Mysík
Oddělení produkce výstav a ediční činnosti	PhDr. Miroslava Pluháčková
Oddělení stavby výstav	Mgr. Martin Ondruš (do 31. 1. 2009) Petr Kolaja (od 1. 2. 2009)
Provozně technické oddělení	ing. Zbyněk Kroča
Ekonomické oddělení	ing. Marie Kočařová
Obchodní oddělení	ing. Blanka Pavlovská

Umělecká rada MG

je poradním orgánem ředitele Moravské galerie v Brně pro odbornou práci a koncepční činnost. V roce 2009 v ní působili:

Prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.

Mgr. Karel Císař, Ph.D.

PhDr. Iva Knobloch (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)

Doc. PhDr. Lubomír Konečný (Ústav dějin umění Akademie věd České republiky)

Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně)

PhDr. Jiří Ševčík, CSc. (Akademie výtvarných umění v Praze)

Prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG (Akviziční komise)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG je odborným orgánem, sestaveným z nezávislých teoretiků výtvarného umění, jejichž úkolem je posouzení navrhovaných akvizic z hlediska jejich přínosu pro sbírkový fond MG. V roce 2009 došlo k obměně složení tohoto poradního orgánu a k jeho rozdělení na dvě sekce:

1. Volné umění a fotografie:

Prof. PhDr. Lubomír Slavíček, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

PhDr. Tomáš Rybička, Galerie moderního a současného umění v Hradci Králové

Doc. PhDr. Jana Ševčíková, Katedra teorie a dějin umění AVU

PhDr. Mahulena Nešlehová, Ústav dějin umění AV ČR

PhDr. Hana Rousová

PhDr. Olga Kotková, Národní galerie v Praze

Mgr. Josef Moucha

Mgr. Tomáš Pospěch

Mgr. Ondřej Chrobák

2. Užití umění a grafický design:

PhDr. Jan Mohr, Severočeské muzeum v Liberci

PhDr. Duňa Panenková

PhDr. Helena Brožková, Uměleckoprůmyslové museum v Praze

PhDr. Jana Pauly, Národní technické muzeum v Praze

Prof. PhDr. Lubomír Slavíček, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D., Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Zasedání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost se v roce 2009 neuskutečnilo z důvodu přetrvávajícího a dlouhodobého nedostatku finančních prostředků na nákup uměleckých děl.

Poradní sbor ředitele MG

Poradní sbor ředitele MG je konzultačním orgánem, jehož smyslem je pevnější ukotvení MG v širších společenských vazbách. Členy poradního sboru jsou zástupci politického a kulturního života i partnerských institucí, které soustavně podporují aktivity MG. Působí zde:

Ing. Petr Bajer, výkonný ředitel Obchodní a hospodářské komory Brno

Ing. Jan Kudera, Cash Reform (Commercial Finance) a. s.

ing. Petr Kynštetř, CSc., vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Mgr. Michaela Maláčová, prezidentka České Miss, GoodComm s. r. o.

RNDr. Petr Mužák, zástupce vedoucího Kanceláře prezidenta republiky

Ing. Rostislav Slavotínek, senátor Parlamentu ČR

Jiří Švestka, ředitel Galerie Jiří Švestka, Praha

VÝSTAVNÍ PROSTORY MG

Výstavní sály MG se nacházejí v několika budovách, z nichž každá svými expozicemi a do jisté míry i výstavním programem sleduje určitou oblast výtvarného umění. V těsné vzájemné blízkosti ve středu města Brna se nacházejí Místodržitelský palác (Moravské nám. 1a), který je v zásadě věnován dílům českého i světového výtvarného umění od gotiky až po 19. století, dále Pražákův palác (ulice Husova 18), určený moderním a současným směrům volné tvorby, a budova Uměleckoprůmyslového muzea (ulice Husova 14), která slouží prezentaci užitého umění. V každé z těchto budov je instalována stálá expozice a pravidelně se obměňují krátkodobé výstavy. Galerie přitom využívá nejen samotných výstavních sálů, které jsou místem konání stěžejních výstavních projektů, nýbrž i přilehlých prostor, vhodných k uvádění rozsahem menších výstav. Atrium ve 4. patře Pražákova paláce je vyhrazeno umělcům nastupující generace, jejichž tvorba svým významem a kvalitou dosahuje úrovně odpovídající velkému muzeu umění; jádro haly ve 3. poschodí Pražákova paláce, vymezené sloupovím, již několik let funguje jako „prostor pro jedno dílo“. Grafickému designu se dostalo samostatné výstavní prostory, kterou je Ambit Místodržitelství. Speciální výstavní síň Camera, odpovídající normám pro prezentaci vysoce citlivých sbírkových předmětů, se nachází v prvním patře Uměleckoprůmyslového muzea a prezentuje se zde umělecká fotografie a nová média.

V roce 2009 byla zrušena kavárna v Uměleckoprůmyslovém muzeu a na jejím místě zřízena nová výstavní síň Respirium. Její profilace je širší – prezentace užitého umění 20. století, soudobého designu i architektury. Další změnu zaznamenají návštěvníci Uměleckoprůmyslového muzea na podestě hlavního schodiště před vstupem do stálé expozice užitého umění. Skleněné vitríny v této prostoře slouží k prezentaci sbírkových předmětů běžně ukrytých v depozitářích, ale i nových akvizic. Podle svého místa nese prostor i své pojmenování – Podesta. Ukázky ze speciální kolekce MG pro nevidomé a slabozraké, které zde byly dosud vystaveny, našly adekvátnější umístění ve druhém patře v prostoru stálé expozice.

Vedle reprezentativních budov v centru Brna má Moravská galerie ve své správě Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici (budova zůstává majetkem města Brtnice a MG je zde v nájmu) a zajišťuje zde provoz a program krátkodobých tematických výstav ve spolupráci s MAK – Rakouským muzeem užitého a současného umění ve Vídni. Ve správě MG se dále nachází i vlastní vila Dušana Samo Jurkoviče v Brně – Žabovřeskách (ul. Jana Nečase 2). Pro své budoucí zpřístupnění prochází nyní vila důkladnou rekonstrukcí, po jejímž ukončení, které se předpokládá na rok 2010, bude sloužit veřejnosti jako další výstavní prostor MG se stálou expozicí, sezónními výstavami a doprovodným programem. Rozšíření prostorového zázemí instituce o tyto dva domy je pro MG důležitým krokem, jímž se naplňuje dlouhodobý záměr instituce zahrnout do hlavní činnosti také oblast architektury jako nedílnou součást vizuální kultury.

Část svých sbírek zpřístupňuje MG nadále ve stálé expozici „Od gotiky po empír“ na zámku v Mikulově.

EVIDENCE SBÍRKOVÉHO FONDU A PÉČE O SBÍRKY

Rozsah sbírkového fondu

Sbírkový fond Moravské galerie v Brně dosáhl v roce 2009 celkem 143.763 inventárních čísel. Přírůstky v tomto roce činily 58 přírůstkových čísel. Z toho pouhých 6 přírůstkových čísel tvoří sbírkové předměty získané nákupem, a to v hodnotě 85.456 Kč. V tradici posledních let byla drtivá většina přírůstků získána formou daru.

Sbírkový fond Moravské galerie v Brně zaznamenal v roce 2009 tyto přírůstky:

1. Jiří Foltýn, Krajinka, Podzim, Zátíší, Jaro, 4 fotografie, pol. 80. let, dar – Jiří Foltýn
2. Jan Jelínek, 5 fotografií, 70. léta, dar – Jan Jelínek
3. Josef Valentin Kassin, Model k fontáně v Badenu u Vídně, 1903, dar – Jan Pernička
4. Petr Helbich, 46 černobílých fotografií, dar – Petr Helbich
5. Miloš Spurný, 436 fotografií z pozůstalosti, 50.–70. léta, dar – Věra Spurná
6. Jaroslav Ježek, šálek s podšálkem ze souboru Manon, 1959, dar – Miroslav Urbánek
7. František Dostál, 2 sešity s fotografiemi, 80. léta, dar – František Dostál
8. František Dostál, 82 fotografií, dar – František Dostál
9. Turčianské papierně, š.p., gauč, 1989–1992, dar – Kamila Štěpánková
10. František Dostál, 33 fotografií, dar – František Dostál
11. František Dostál, 6 fotografií, dar – František Dostál
12. Hilde Jesser (?)/Dagobert Peche, Pohár 50468, WW, 1917, koupě
13. Dagobert Peche, Pohár 50531, WW, 1915, koupě
14. Mathilde Flögel, Pohár 504, WW, 1916, koupě
15. Pavel Hayek, Rostlinné motivy, 1995, fotografie, dar – Pavel Hayek
16. 5 sešitů s fotografiemi různých autorů, dar – František Dostál
17. František Dostál, fotografie, dar – František Dostál
18. Jůlie Horová, džbán, nález
19. Jůlie Horová, plastika – Ptáček, nález
20. Jůlie Horová, váza, nález
21. Jůlie Horová, váza, nález
22. Jůlie Horová, váza, nález
23. Jůlie Horová, svícen, nález
24. letáky motoristické, S. Lem, K mrakům Magellanovým, La Tchécoslovaquie, koupě
25. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 1964–2004, dar
26. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 1990–2002, dar
27. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 2006, dar
28. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 2004, dar
29. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 1994, dar
30. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 1988, dar
31. konvolut prací z Bienále užité grafiky Brno 1964, dar
32. konvolut prací z Mezinárodního bienále grafického designu 2004, dar
33. Libuše Niklová, Miminko, 1961, koupě
34. Libuše Niklová, Krokodýl, 1961, koupě
35. časopisy Tvar, 1960, kniha Expo 58, dar – Marek Lahoda
36. Sad Life, 2007, akryl na plátně, dar – Vladimír Skrepl
37. vázička s motivem vinné révy, Emille Gallé, kol. 1900, dar – R. Chylek
38. Jiří David, z cyklu Skryté podoby, 1991–1995, tisk pro výstavu v MG
39. Václav Stratil, ze souboru Košile, 2008, dar
40. šněrovačka, Vídeň, Fini Fritsch–Jacobsen, kolem 1910, dar – Eva Janíčková
41. konvolut 78 fotografií československých i zahraničních autorů, především z 80. let 20. století, dar – Antonín Dufek
42. Roman Burda, Prales Mionší 2005–2008, dar – Roman Burda
43. Helena Hlušíčková, plastika Lužnice, dar – Helena Hlušíčková
44. soubor hraček – 17 studentských prací ŠUR Brno z let 1980–2005, dar – Radan Pantůček

45. Herbert Thiel, tři fotografie z NPR Mionší a NPR Skřítek, dar – Herbert Thiel
46. František Dostál, fotografie, dar – František Dostál
47. Antonín Kanta, soubor 13 portrétních fotografií, dar – Antonín Kanta
48. Petr Helbich, soubor fotografií, dar – Petr Helbich
49. František Dostál, sešit s fotografiemi, dar – František Dostál
50. František Dostál, soubor fotografií, dar – František Dostál
51. Jindřich Halabala, židle H-214, nález
52. Tomáš Rasl, portfolio, 2009, dar – Tomáš Rasl
53. Jindřich Svoboda. Knihvazač – umělec, dar – Zdeněk Fuksa
54. Jindřich Svoboda, vazba knihy Dante Alighieri, Peklo, Praha 1978, dar – Zdeněk Fuksa
55. Jindřich Svoboda, vazba dvou svazků knihy F. Rabelais, Gargantua a Pantagruel, I., II., Praha 1953, dar – Zdeněk Fuksa
56. Eva Průšková/Věra Faltová, Zde odstříhnete, 1965, dar – Eva Průšková
57. Jozef Soukup, sklenice, 1961, dar – Vladislav Urban
58. Rudolf Schrötter, mísa, 30. léta 20. stol., dar – Vladislav Urban

Na několika sbírkových odděleních probíhala v roce 2009 inventarizace sbírkového fondu. Ve sbírce fotografie a nových médií 1.716 inv. č., ve sbírce grafického designu 3.017 inv. č. a na oddělení užitého umění 1.361 inv. č. Celkový rozsah zrevidovaných sbírkových předmětů v roce 2009 tedy činil 6.094 inv. č.

Do elektronické databáze sbírkových předmětů DEMUS bylo v roce 2009 nově zapsáno 1.020 záznamů, celkový počet inventárních čísel evidovaných touto formou dosáhl 129.188.

Restaurování

Restaurátorské oddělení se věnuje soustavné péči o dobrý fyzický stav sbírkových předmětů nejen v oblasti akutní záchrany uměleckých předmětů již poškozených, ale i propracovaným systémem preventivní péče. Jejím základem je průběžné sledování klimatizačního režimu v depozitářích a na výstavách. Rok 2009 představoval z hlediska stability klimatu sbírek zvláště obtížné období. Kromě depozitářů byly i v některých prostorách galerie zaznamenávány trvalé potíže s udržením optimálních parametrů mikroklimatu (zejména v Atriu Pražákova paláce).

Nové technické zázemí získali restaurátoři v restaurátorských dílnách nábytku a papíru v nové budově depozitáře v Řečkovících. Plánované vybavení přístrojovou technikou zatím není úplné, ale již to stávající řadí dílny k vyššímu standartu v tuzemsku. Mimořádně kvalitní jsou výkonné lakovny, prostorná digestoř, sanační komora, pohyblivá odsávací ramena, přirozené i umělé osvětlení, rozměrný výtah. Ve zkušebním provozu je prototyp velkoplošného vakuového zařízení, speciálně navrženého pro restaurování plakátů ze sbírkových fondů.

Jednou z priorit práce restaurátorského oddělení jsou pravidelné kontroly stavu sbírkového fondu, při nichž jsou ve spolupráci s kurátory sbírek vybírána umělecká díla, jež vykazují potřebu konzervačního nebo restaurátorského zákroku. Na počátku roku 2009 byla těmto kontrolám věnována zvýšená pozornost, a to jednak v souvislosti s četností požadavků na prezentaci sbírkových předmětů na výstavách Moravské galerie i jiných galerijních institucí, ale především vzhledem k blížícímu se transportu rozsáhlých sbírkových souborů do nově vybudovaných depozitářů v Brně–Řečkovících. V jarních měsících bylo započato se stěhováním, kterého se pracovníci restaurátorského oddělení aktivně účastnili. Příchod teplého letního počasí se však začal výrazně projevovat na klimatu nové depozitární budovy a hodnoty relativní vlhkosti přesahovaly přípustnou mez. Havarijní situaci se podařilo odstranit až po dvou měsících a po několika zásazích do systému vzduchotechniky. Následky déletrvajícího nevhodného klimatu si vyžádaly akutní zákrok u 240 sbírkových děl na papíře. Řešení složité situace vyžadovalo každodenní součinnost restaurátora po dobu pěti měsíců, včetně kontrolních měření relativní vlhkosti vzduchu a teploty nezávislými kalibrovanými přístroji.

Kontrola stavu sbírkových fondů instituce byla v roce 2009 mimořádně intenzivní. V těsné návaznosti na stěhování sbírek vyhodnotili restaurátoři MG v průběhu roku 2009 stav více než 3.700 předmětů. Včetně externě zapůjčených děl se tak celkový součet dostává na rekordních 4.200 zkontrolovaných, případně zajištěných, vyčištěných a konzervovaných děl.

Průzkumy uměleckých děl byly ve velké míře redukovány z důvodu časových i finančních. Průběžné zkoumání děl ze sbírek MG rentgenografickou analýzou v laboratořích Ústavu materiálových věd a inženýrství Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně nebylo přerušeno. Pokračuje výzkum malířského díla Johanna Baptisty Lampiho a Friedricha von Amerlinga. Ve spolupráci s Muzeem města Brna byly provedeny detailní technické analýzy barokních polychromií a zlacení. Komplexní restaurátorský průzkum deskového obrazu Pieta přispěl k posunu v autentifikaci díla od malířského okruhu a dílny k autorovi (Lucas Cranach st). Dílo se stalo jedním ze stěžejních exponátů výstavy Zdaleka i zblízka (Středověké importy v moravských a slezských sbírkách; 30. 10. 2009–7. 2. 2010). Výzkum Cranachovy malířské metody dále pokračuje. Spolupráci se zahraničními specialisty se v tomto roce nepodařilo rozšířit.

V roce 2009 bylo interně zrestaurováno 124 sbírkových předmětů, zkonzervováno 213 uměleckých děl a adjustováno 96 děl. Část restaurátorských prací přitom byla hrazena z dotace ISO a z prostředků institucionálního grantu. Protože množství sbírkových předmětů, vyžadujících restaurátorský zákrok, převyšuje kapacitu restaurátorského oddělení, je každoročně řada uměleckých děl svěřována do péče restaurátorů externích. Nejvýznamnější externí zakázkou roku je restaurování sbírkových předmětů v rámci rekonstrukce Jurkovičovy vily.

Restaurátorské oddělení MG poskytlo v roce 2009 odborné konzultace k problematice preventivní konzervace sbírek, konzervátorských a restaurátorských technologií, posouzení stavu předmětů, identifikace použitých materiálů a technik děl těmto subjektům: Akademická laboratoř materiálového průzkumu děl Akademie věd České republiky, Akademie výtvarných umění Praha, Arcidiecézní muzeum Kroměříž, Městské muzeum a galerie Polička, Muzeum města Brna, Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště Brno, Státní zámek Lysice, Ústav materiálových věd a inženýrství VUT Brno, Vysoká škola výtvarných umění Bratislava, dále externím restaurátorům a konzervátorům, architektům, sběratelům, výtvarným umělcům, studentům.

BADATELSKÉ VYUŽITÍ SBÍRKOVÉHO FONDU MG, ZÁPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Sbírkový MG se i v roce 2009 staly předmětem studia domácích i zahraničních badatelů. Bylo zaznamenáno 146 návštěv, z toho 37 zahraničních.

Pro výstavní účely jiných galerijních institucí se uskutečnilo celkem 65 zápujček sbírkových předmětů představujících 1.037 inv. č. Z toho 50 zápujček o rozsahu 707 inv. č. bylo žádáno na výstavy v tuzemsku, do zahraničí pak směřovalo 15 zápujček čítajících 330 inv. č.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

Stálé expozice

Expozice užitého umění a designu

Uměleckoprůmyslové muzeum, celoročně

Koncepce, příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D., PhDr. Karel Holešovský, PhDr. Dagmar Koudelková, PhDr. Eliška Lysková, PhDr. Jarmila Novotná, PhDr. Ludmila Dufková, Mgr. Markéta Vejrostová, Mgr. Anna Grossová, Mgr. Andrea Březinová, Mgr. Martina Straková

Expozice, respektující chronologické řazení, je stručným zachycením vývoje a stylových proměn jednotlivých oborů od historického nábytku přes textil, sklo, keramiku a porcelán až po výrobky z drahých a obecných kovů i jejich druhové rozmanitosti. Jednotlivé sály prezentují základní etapy vývoje umění – středověk pod názvem Odlesk věčnosti, renesanci jako Apoteózu krásy, baroko a

rokoko charakterizované jako Erupce tvarů, klasicismus, empír, biedermeier ztělesňující Řád jako ideál, druhé rokoko a historismus pak coby Fenomén návratů a secesi, pro niž je příznačný Ornament jako forma. Autoři se přitom nesnažili navodit iluzi dobových interiérů, naopak návštěvník si nepřestává uvědomovat, že je v muzeu. Každému exponátu je dopřán dostatek světla a prostoru, což odlehčuje instalaci. Bohatá kolekce více než pěti set uměleckých předmětů byla připravena především ze sbírek MG (včetně několika nejnovějších akvizic), doplňuje ji však i několik zápůjček z církevního a soukromého majetku i ze Slezského zemského muzea v Opavě. Svou proveniencí se vystavený soubor zdaleka neomezuje na rámec Moravy či Slezska, zastoupen je italský, německý či holandský renesanční nábytek, italská fajáns, míšeňský nebo vídeňský porcelán. Expozici navštívilo v průběhu roku 2009 celkem 3.278 návštěvníků.

Expozice moderního českého umění

Pražákův palác, celoročně

Česká moderna první poloviny 20. století ze sbírek Moravské galerie v Brně

Koncepce expozice: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., Mgr. ing. Ivo Binder

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Sbírka českého umění 20. století patří v Moravské galerii v Brně k nejucelenějším souborům, a proto jsou její prezentaci vyhrazeny sály ve dvou patrech Pražákova paláce. Část expozice věnovaná období druhé poloviny 20. století však bohužel zůstává uzavřena z důvodu nedostatku finančních prostředků na celkovou reinstalaci. Expozici představující české umění první poloviny 20. století zhlédlo v roce 2009 celkem 2.853 návštěvníků.

Expozice poukazuje především na úžasné vzepětí tvůrčích sil, k němuž dochází na naší výtvarné scéně počátku 20. století i let meziválečných a z něhož potom ještě částečně čerpá i období těsně poválečné. Čeští výtvarníci v historicky krátké době překonávají určitou regionální izolaci a provinčnost, jež mohla být pětiletí starší generaci, navazují úzké kontakty se zahraničními avantgardními proudy a rozvíjejí jejich podněty způsobem, který je neodmyslitelně zařazuje mezi protagonisty světové moderny. Tvůrčí atmosféru, v níž vyrůstaly práce našich předních výtvarníků, kteří jsou na výstavě zastoupeni (Antonín a Linka Procházkoví, Bohumil Kubišta, František Foltýn, Josef Šíma, Václav Špála, Otakar Kubín, Bedřich Feigl, Vincenc Beneš, Emil Filla, Otto Gutfreund, Josef Čapek, Jaroslav Král, Jindřich Štyrský, Toyen, František Foltýn a mnozí další), symbolicky vystihuje Obraz Prométhea od Antonína Procházky z roku 1911, který se stal mottem celé expozice. Tentýž námět zaujal i Vincenta Makovského ke ztvárnění jeho slavné plastiky – Hlava Prométhea. Expozice představuje klíčová díla našeho malířství, sochařství, kresby a částečně i užitého umění (nechybí kupř. ukázky nábytkové tvorby Josefa Gočára) v jejich dobových souvislostech a ve vazbě na tvůrčí uskupení, jež samovolně vznikala a vstřebávala do sebe hlavní vývojové linie soudobého výtvarného umění. Velká pozornost je věnována přínosu českých výtvarníků světovému kubismu, poetismu, surrealismu i rozvoji nových aktivit, jako je fotografie, scénografie či typografie. Instalace je i připomínkou postavení, jež město Brno zaujímalo v meziválečném období v oblasti avantgardní kultury.

Umění od gotiky do 19. století

Místodržitelství palác, celoročně

Koncepce expozice: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D.

Příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., Mgr. Zora Wörgötter

Odborná spolupráce a výběr exponátů: Doc. PhDr. Ladislav Daniel, PhDr. Vlasta Kratinová, PhDr. Olga Pujmanová, prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc., PhDr. Kateřina Svobodová

Expozice přináší výběr nejhodnotnějších uměleckých děl ze sbírek MG od gotiky až po 19. století, doplněný o pozoruhodné zápůjčky z církevního majetku i ze sbírek dalších institucí. Vedle děl moravské proveniencí jsou vystaveny i práce rakouského, německého, italského a nizozemského původu. Kolekce vlámského a holandského malířství, které byly v posledních letech obohaceny některými zajímavými novými akvizicemi, jsou vystaveny v reprezentativním výběru. Ústředním obrazem je Hlava Medúsy od P. P. Rubense, jehož ztvárnění ohyzdné Gorgóny považovali ještě v 19. století za natolik nebezpečně sugestivní, že v původní instalaci Františkova muzea mohl být vystaven pouze za oponou, „aby neděsil ženy a děti.“ V rámci expozice je vyčleněn tzv. Kabinet pro krátkodobé komorní výstavy, zejména ze sbírky staré kresby a grafiky.

Návštěvnost za rok 2009: 2.769 návštěvníků.

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici

V provozu v létě denně, v zimním období o sobotách a nedělích.

Organizační tým: Marek Pokorný, PhDr. Kateřina Tlachová, Mgr. Martina Straková

Muzeum Josefa Hoffmanna je společným pracovištěm Moravské galerie v Brně a MAK, Vídeň

Josef Hoffmann – Nadčasový design

Expozice ukončena 10. 5. 2009, do té doby ji zhlédlo 535 návštěvníků.

Autorky výstavy: Eliška Nosálová, PhDr. Dagmar Koudelková

Brtnický rodák Josef Hoffmann, architekt, designér a jeden ze zakladatelů Wiener Werkstätte, pronikavým způsobem zasáhl do mnoha oblastí umělecké tvorby počátku 20. století. Díky úsilí Společnosti Josefa Hoffmanna i pochopení, se kterým se snahy o oživení umělcova odkazu setkaly v jeho rodném městě, byla budova jeho rodného domu velkoryse zrestaurována a v jejích prostorách instalována expozice připomínající osobnost Josefa Hoffmanna i jeho životní dílo.

Josef Hoffmann: Inspirace

Otevření expozice 14. 6. 2009.

Kurátorka Mgr. Martina Straková

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici patří mezi místa, která si zvykli vyhledávat lidé takzvaně z oboru (teoretici, designéři, architekti). Široké veřejnosti v České republice však zdaleka není tak známý, jak by si dle svého významu zasloužil. Koncepce stálé expozice vychází z tohoto stavu povědomí a měla by uspokojit všechny zájemce o dílo Josefa Hoffmanna. Hlavní téma – inspirace – vychází ze zažitého vnímání Brtnice jako jednoho ze základních inspiračních motivů Josefa Hoffmanna, jako místa, které hluboce miloval, což vyjádřil i ve své autobiografii. Sbírkou rodného domu Josefa Hoffmanna také obsahují jedinečnou kolekci etnografických předmětů (lidové výšivky, nábytek). Kolekce je torzem Hoffmannovy sbírky, kterou si budoval za účelem vytvoření pramenné základny pro vlastní tvorbu. Vedle těchto motivů jsou v expozici popsány další, již více známé inspirace Hoffmannovy tvorby (vliv Otto Wagnera, britské kultury atd.), které jsou představeny na příkladech architektonické i uměleckořemeslné tvorby. Vedle nejdůležitějších Hoffmannových realizací (sanatorium v Purkersdorfu, palác rodiny Stoclet v Bruselu, vila Sonji Knipsové ve Vídni) je zvýšený důraz kladen na realizace na území České republiky (hostinský dům Poldi v Kladně, venkovské sídlo rodiny Primavesi v Koutech nad Desnou, vila Fritze Grohmana ve Vrbně pod Pradědem, vila Sigmunda Berla v Bruntále). Nejdůležitější architektonické realizace, představené ve formě modelů, jsou doplněny příklady uměleckořemeslné tvorby, fotografiemi, kresbami a texty. Expozici doprovází publikace Autobiografie Josefa Hoffmanna v německo-české a německo-anglické verzi. Expozici připravila MG společně s MAK – Rakouským muzeem užitého a současného umění ve Vídni.

Expozice je součástí projektu "Architektura a interiérový design ve střední Evropě na počátku 20. století. Josef Hoffmann a Dušan Jurkovič", který byl finančně podpořen grantem EU z programu Culture. Expozice získala rovněž podporu Nadace české architektury. V roce 2009 ji zhlédlo 1.991 návštěvníků.

Od gotiky po empír

Stálá expozice na zámku v Mikulově

Expozici provozuje od roku 1998 Regionální muzeum v Mikulově. V provozu v létě denně, v zimním období o sobotách a nedělích.

Autorky expozice: Dobromila Brichtová, prom. hist., doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.

Expozice uměleckého řemesla umístěná v historických sálech mikulovského zámku seznamuje návštěvníky s proměnami životního stylu v průběhu několika staletí.

Návštěvnost v roce 2009: 69.240 návštěvníků

Krátkodobé výstavy

V průběhu roku uvedla MG řadu výstav, prezentujících vlastní sbírky, umělecká díla zapůjčená jinými majiteli, i projekty připravené v pořadatelské spolupráci s partnerskými muzejními institucemi.

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM

Bruselský sen. Československá účast na Světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let

Uměleckoprůmyslové muzeum, 21. 11. 2008–1. 3. 2009

Autorky projektu: Vanda Skálová, Daniela Kramerová

Kurátorka MG: PhDr. Marta Sylvestrová

Výstava poprvé komplexně seznámila publikum s fenoménem Expo 58, a to jak s atmosférou této první poválečné světové výstavy v Bruselu, s legendárním úspěchem československého pavilonu a jeho podobou, tak s následným určujícím vlivem výstavy na životní styl. Prezentovala design tzv. bruselského stylu v oblasti skla, porcelánu, nábytku, typografie, módy, průmyslu i s dobově aktuálními tématy, kdy v Československu na přelomu 50. a 60. let dochází k rozvoji médií, zejména rozhlasového a televizního vysílání a vzniku pop kultury. Výstava byla v premiéře uvedena v Galerii hlavního města Prahy, která společně s MG, Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze, Národním technickým muzeem a Arbor vitae societas tvořila pořadatelský tým výstavy. Brněnské uvedení v MG bylo obohaceno o fotografickou sekci (ve výstavní síni Camera). Výstava patřila k nejúspěšnějším ve sledovaném období.

Počet návštěvníků v roce 2009: 4.455 (celková návštěvnost: 6.496)

Bytosti odnikud. Metamorfózy akademických principů v malbě první poloviny 20. století

Uměleckoprůmyslové muzeum, 27. 3.–7. 6. 2009

Autorka projektu: Mgr. Marie Rakušanová, Ph.D.

Kurátorka MG: Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D.

MG převzala z Galerie hlavního města Prahy výstavu věnovanou proměnám akademických principů v české malbě první poloviny 20. století. Soustředila se na paralelní dějiny umění, odvíjející se ve stínu „velkého“ příběhu české moderny a avantgardy. Představeni byli autoři stojící dlouhá desetiletí na okraji zájmu českých dějin umění. Prezentována byla především malba figurální, vycházející z akademického aktu, neklasičtějšího motivu akademické výuky. Současně srovnání s díly akademických a novoromantických malířů konce 19. století naznačuje, že v tvorbě jejich následovníků došlo během první poloviny 20. století k zásadním změnám uměleckých cílů a nároků. Příbuznost akademizujícího umění první poloviny 20. století s komerční fotografií, líbivou ilustrací, sentimentálními filmy a s obrazovými formami společenské a politické reprezentace byla na výstavě zpřítomněna formou projekcí těchto dobových dokumentů.

Počet návštěvníků: 1.716

Jiří David. Předběžná retrospektiva

Uměleckoprůmyslové muzeum, 26. 6.–20. 9. 2009

Autor koncepce a kurátor: Marek Pokorný

Asistentka kurátora: Pavlína Vogelová

Jiří David (*1956), někdejší iniciátor sedmi neoficiálních přehlídek výtvarného umění Konfrontace a člen legendární skupiny Tvrdohlaví, je veřejnosti znám zejména provokujícími intervencemi do veřejného prostoru a jako angažovaný aktér řady diskusí a polemik o směřování české společnosti a umělecké kultury. Ačkoli je Jiří David jednou z klíčových postav české výtvarné scény posledního čtvrtstoletí s mezinárodním renomé, jednalo se o první monografické přehlédnutí jeho tvorby na půdě muzea umění. Výstava představila autora především jako tvůrčí osobnost, která inspirativně zasahuje do vývoje současného českého umění už od poloviny 80. let minulého století. Poprvé po mnoha letech byla vystavena řada obrazů, instalací a objektů, bez nichž si nelze představit dnešní podobu českého umění. K výstavě byl vydán rozsáhlý katalog s texty Marka Pokorného, Jany a Jiřího Ševčíkových, Martina Dostála, Noemi Smolik a Edith Jeřábkové. Připraveno ve spolupráci s Galerií hlavního města Prahy.

Počet návštěvníků: 1.731

Alfons Mucha – Český mistr Belle Epoque

Uměleckoprůmyslové muzeum, 16. 10. 2009–24. 1. 2010

Autorka koncepce a kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Po úspěšném putování výstavy děl Alfonse Muchy v Japonsku a výstavě v Maďarsku, které uspořádala MG, měla možnost se s výběrem z autorovy malířské a grafické tvorby seznámit také česká veřejnost. Představena byla přibližně stovka stěžejních děl reprezentujících celý průřez Muchovou tvorbou: plakáty, kresby, pastely a akvarely, doplněné o fotografie a přípravné studie k Muchovým dekorativním zakázkám. V roce 2009 uplynulo 70 let od Muchova úmrtí, a výstava se tak stala příležitostí připomenout význam světově proslulého umělce, pocházejícího z nedalekých Ivančic, který se v uměleckém prostředí Paříže na sklonku 19. století stal jedním ze zakladatelů secesního uměleckého plakátu a významným propagátorem uměleckého stylu Art nouveau, nazývaného ve spojitosti s jeho pařížskou tvorbou „le style Mucha“. Na přípravě výstavy se kromě Moravské galerie v Brně podílelo Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze a Nadace Alfonse Muchy. Akce se stala výrazně nejnavštěvovanější výstavou MG v roce 2009.

Počet návštěvníků v roce 2009: 15.690 (celková návštěvnost 22.156)

CAMERA

Stefanie Schneider 29 Palms, CA

Výstavní síň Camera, Uměleckoprůmyslové muzeum, 20. 3.–14. 6. 2009

Kurátor: Mgr. Jiří Pátek

Německá umělkyně Stefanie Schneider (*1968) vešla do povědomí jako fotografka stavící na vizuálních efektech, které přinášejí práce s proslulým polaroidovým materiálem. Neomezuje se však jen na statický obraz, její doménou jsou instalace kombinující fotografii, video, zvuk a text. Schneider je umělkyní rozkročenou mezi Berlínem a Los Angeles, umělkyní s rostoucí mezinárodní reputací, umělkyní, kterou však domácí divák zatím prakticky nezná.

Počet návštěvníků: 962

Podoby tváře – šalba a klam

Výstavní síň Camera, Uměleckoprůmyslové muzeum, 2. 10. 2009–24. 1. 2010

Kurátorka: Mgr. Petra Trnková, Ph.D.

Vybraný fotografický soubor ze sbírek MG nabídl proměny portrétního žánru ve fotografii od poloviny 19. století až do současnosti a podkryl příslušná dobová a technická specifika fotografického média. Ve výběru byly zastoupeny nejen portréty bezvýhradně korespondující s tradičním portrétním schématem, ale i fotografie vytvořené na pomezí žánrových snímků, figurální stylizace, ilustrace či dokumentu. V nejrůznějších formách byl představen tradiční ateliérový portrét 19. století i jeho parodie, amatérské snímky, fotografie tzv. lidských typů, glamour portrét ze třicátých a čtyřicátých let 20. století, autoportrét v podání avantgardy či portrétní dokument a inscenovaná fotografie konce 20. století. Současně byla ve výběru zastoupena celá škála fotografických technik a postupů.

Počet návštěvníků v roce 2009: 3.154 (celková návštěvnost 3.470)

RESPIRIUM

Je novou výstavní síní v Uměleckoprůmyslovém muzeu, která vznikla počátkem roku 2009 na místě dosavadní muzejní kavárny a prodejny.

Stavby a projekty: Burian Křivinka Pelčák Rusín Wahla

Výstavní síň Respirium, Uměleckoprůmyslové muzeum, 20. 3.–31. 5. 2009

Kurátorka MG: Mgr. Martina Straková

Výstava představila práce tří významných architektonických ateliérů z Brna, které svou tvorbou výrazně přispěly k utváření současné české architektonické scény. Vedle známých projektů, jako jsou pavilon hygieny Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně (Aleš Burian a Gustav Křivinka),

rodinný dům na Palackého vrchu (Petr Pelčák), Café Onyx v Brně (Tomáš Rusín a Ivan Wahla), se návštěvníci seznámili i se současnou prací ateliérů.

Počet návštěvníků: 1.268

Zlatý věk: Vrcholná díla nizozemského grafického designu 1890–1990

Výstavní síň Respirium, Uměleckoprůmyslové muzeum, 5. 6.–27. 9. 2009

Kurátorka MG: PhDr. Marta Sylvestrová

Grafický design z Nizozemska je mezinárodně proslulý a uznávaný pro svůj inovativní charakter a vliv. Výstava, kterou připravila nizozemská nadace Premsele, nabídla bohatý výběr prací od roku 1890, kdy grafický design vstoupil do období technologické inovace, do roku 1990, představila vrcholná díla holandského designu dvacátého století a prezentovala rozkvet stylů art nouveau, De Stijl, expresionismu, holandského konstruktivismu a poválečného racionalismu. Vystaveny byly práce, jejichž autory jsou Jan Toorop, Theo van Doesburg, Bart van der Leek, Piet Zwart a mnozí další.

Počet návštěvníků: 769

Život mezi knihami. Sto let od narození Jindřicha Svobody

Výstavní síň Respirium, Uměleckoprůmyslové muzeum, 23. 10. 2009–17. 1. 2010

Kurátorka: PhDr. Hana Karkanová

V květnu 2009 uplynulo sto let od narození brněnského knihvazače Jindřicha Svobody a na podzim to bude osm let, co jsme se s ním rozloučili. Jeho jméno bylo s českou knižní vazbou spojeno více než sedmdesát let a za tu dobu se z něj stala respektovaná, vážená osobnost, která znamenala pro knihařskou obec autoritu morální i odbornou. Moravská galerie v Brně sledovala jeho tvorbu od samotných počátků. Konvolut knižních vazeb Jindřicha Svobody ve sbírce bibliofilii a knižní vazby čítá více než sto kusů a je nejvýznamnějším souborem tohoto umělce ve veřejných i v soukromých sbírkách České republiky.

Počet návštěvníků v roce 2009: 3.035 (celková návštěvnost 3.312)

PODESTA

Další výstavní prostor v Uměleckoprůmyslovém muzeu, nově otevřený v roce 2009: je situován na mezipatře hlavního schodiště před vstupem do stálé expozice, vstup je zde volný (počet návštěvníků není sledován). Prostor je určen menším prezentacím sbírkových předmětů běžně uchovávaných v depozitářích a nových akvizic.

1, 2, 3, 4, 5...první akvizice

Výstavní síň Podesta, Uměleckoprůmyslové muzeum, 15. 7.–1. 11. 2009

Kurátorky: Mgr. Andrea Husseiniová, Mgr. Martina Straková, Mgr. Markéta Vejrostová

Úvodní výstava na Podestě se obracela k samotným kořenům muzea. Návštěvníci muzea se zde mohli seznámit s předměty, které byly do sbírky Uměleckoprůmyslového muzea získány bezprostředně po jeho založení v roce 1873. Výběr z prvních exponátů zahrnoval ornamentální řezby, nábytek, evropské sklo a keramiku, orientální práce, nábytek, textilie a práce v kovu. Dobovou produkci reprezentuje Wedgwoodova kamenina, sklo firmy Lobmeyr či oblíbené textilní vzorníky. Výstava však představila také sádrový odlitek proslulé Michelangelovy sochy Mojžíš či jeden z prvních exponátů získaný do sbírek Uměleckoprůmyslového muzea, orientální vázu z oblasti Maghribu.

Hračka na 15 způsobů

Výstavní síň Podesta, Uměleckoprůmyslové muzeum, 2. 12. 2009–21. 2. 2010

Kurátorka: Mgr. Martina Straková

Ve sbírkách Moravské galerie v Brně se nachází pozoruhodná sbírka hraček vytvořených studenty Střední školy umění a designu. Vystavené hračky navrhli na přelomu 20. a 21. století studenti z ateliéru Tvorba hraček pod vedením dlouholetého pedagoga Radana Pantůčka. Specifická je pro ně úspornost výtvarného vyjádření. Díla jsou vesměs přísně geometrická, dekor se omezuje na nejmenší možnou míru. Zároveň zůstávají vtipná a veselá a jejich hlavním cílem je rozvíjet dětskou fantazii, kreativitu, motorické schopnosti.

PRAŽÁKŮV PALÁC

Třetí strana zdi. Fotografie v Československu 1969–1988 ze sbírky Moravské galerie v Brně

Pražákův palác, 14. 11. 2008–15. 2. 2009

Autor koncepce a kurátor: PhDr. Antonín Dufek, Ph.D.

Výstava navazuje na předchozí postupné prezentace sbírky fotografie MG, z nichž poslední skončila rokem 1968. Představeno bylo cca 360 fotografií od 120 autorů. Výstava zahrnuje široké spektrum volné fotografické tvorby – inscenovaná fotografie, dokumentární tvorba, kombinace konceptuálních přístupů s analýzou media fotografie se zájmem o objekt a pozorování. Stejně jako celá kultura byla i fotografie v sedmdesátých letech vystavena komunistické represí. Na druhé straně přes nepřítelství doby pokračovaly všechny proudy tvorby, které se v předchozím desetiletí nestačily dostatečně rozvinout. Kromě toho se prosazovaly nové metody i individuální cesty, jak tváří tvář „reálnému socialismu“ smysluplně tvořit. Autor výstavy rozlišil neoficiální a polooficiální tvorbu do řady alternativ vyrovnávajících se s problematickou dobou.

Počet návštěvníků v roce 2009: 1.739 (celková návštěvnost 3.212)

Vladimír Skrepl: Jako v zrcadle

Pražákův palác, 6. 3.–28. 6. 2009

Kurátor: Marek Pokorný

Vladimír Skrepl (*1955), laureát Ceny Michala Ranného za rok 2008, patří mezi nejvlivnější a nejdůležitější postavy české výtvarné scény už od 80. let. Na druhé straně zůstává přes své rozsáhlé umělecké aktivity a pedagogické působení na Akademii výtvarných umění v Praze v očích „seriózní výtvarné kritiky“ a historiků umění jakousi anomálií. Jako výtvarný samouk (Skrepl absolvoval v letech 1976–1981 katedru dějin umění a etnografie na brněnské filozofické fakultě) bez formálních zábrán a s mimořádným zájmem o dění na výtvarné scéně byl vždycky obviňován z přílišné receptivnosti, přestože bylo od počátku zřejmé, že jeho tvůrčí založení inklinuje především k výzkumům v oblasti reakcí tvůrčího subjektu na afektivní impulsy za pomoci rozvolněné, expresivní a o možnostech či klišé média (malby, instalace) přemýšlející formy.

Počet návštěvníků: 2.129

Příjemné závislosti

Pražákův palác, 17. 7.–18. 10. 2009

Autor koncepce a kurátor: Mgr. Jiří Pátek

Výstava je součástí snah Moravské galerie v Brně reflektovat vlastní minulost, v širším smyslu pak zhodnotit existenci média fotografie ve druhé polovině 20. století. Konceptu motivovala hlavně skutečnost, že akviziční strategie kamenných institucí sbírajících fotografie, stejně jako jejich výstavní plány v minulých desetiletích inscenovanou fotografií 70. let přehlížely. Nevšimavost až vyloučení souvisí s dobovým chápáním pojmu umění ve fotografii. Proto úvahy mířené na tento typ fotografie nepřímo operovaly se slovy kýč a nepůvodnost. Nevyhýbá se jim ani koncept výstavy, neklade ovšem důraz na jejich hodnotící stránku. Jde spíše o to přiblížit divákovi mechanismy, v jejichž rámci tento výrazný fenomén vznikal a fungoval, ukázat ho jednak v kontextu mezinárodních salonů umělecké fotografie, kde měl své privilegované postavení, a jednak ho dát do širších sociálních a politických souvislostí. V expozici se proto kromě fotografií z Čech, Slovenska, Polska, Lotyšska, Finska a Nizozemí objevily i ukázky filmů, publikace, plakáty a další reálie, které s existencí této fotografie souvisejí. Výstava se stala jednou z pěti nejnavštěvovanějších výstavních akcí MG v roce 2009.

Počet návštěvníků: 2.564

O barvě. Český kolorismus od Slavíčka po současnost

Pražákův palác, 6. 11. 2009–31. 1. 2010

Koncepce: Dušan Brozman

Kurátorka MG: Pavlína Vogelová

Výstava představila výrazné koloristy v české malbě od minulého století až po současnost. V české malbě najdeme výrazná koloristická díla už v dávné minulosti (Theodorik, Brandl, Navrátil, Purkyně). Zřejmě je kolorismus něco, co v tomto prostředí silně rezonuje. Je jím poznamenáno i celé 20. století. Na tuto tradici, na její bohatost, stejně jako na bohaté a různorodé souvislosti

mezi tvorbou jednotlivých autorů od moderny až po současnost, chtěla výstava upozornit. Aniž by byla didaktická, chtěla spíše evokovat tyto příbuznosti, poskytnout divákům radost z objevování a překvapit souvislostmi, které doposud nebyly pojmenovány.

Počet návštěvníků v roce 2009: 2.052 (celková návštěvnost: 4.404)

ATRIUM PRAŽÁKOVA PALÁCE

(výstavy jsou volně přístupné, údaje o počtu návštěvníků jsou získány pouze odhadem)

Petra Feriancová: Přirozený výběr

Atrium Pražákova paláce, 17. 10. 2008–18. 1. 2009

Kurátor: Marek Pokorný

Výstava konaná pod záštitou ministra kultury České republiky Václava Jehličky v rámci Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti představila mladou slovenskou umělkyni s mezinárodní zkušeností a letošní finalistku Ceny Oskára Čepana. Autorčiným východiskem obvykle bývají soubory již hotových obrazů a textů, které jsou znovu metodicky přeskládány a interpretovány. Smyslem manipulace s podkladem, ať už obrazovým či diskursivním, je zprostředkovat divákovi původní afektivní reakci na něj.

Grzegorz Sztwiertnia

Atrium Pražákova paláce, 5. 2.–17. 5. 2009

Kurátor: Marek Pokorný

Ve své multimediální tvorbě Grzegorz Sztwiertnia důsledně a subverzivně tematizuje nevyslovené předpoklady moderního a současného umění, odhaluje iluze o jeho společenských funkcích a nebezpečí schematických či ideologických interpretací uměleckého díla. Sztwiertnia generačně předchází dnes světově uznávané polské umělce, jako jsou Wilhelm Sasnal, Oskar Dawicki či Paweł Althamer, jejichž tvorba bez jeho příkladu ztrácí náležitý kontext.

Dominik Lang

Atrium Pražákova paláce, 28. 5.–27. 9. 2009

Kurátorka: Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D.

Dominik Lang, absolvent AVU (ateliéry J. Zeithammla, V. Bromové, J. Příhody) a VŠUP v Praze (ateliér J. Davida), svými instalacemi vstupuje a zasahuje do vybraných prostorů. Nenápadnými, snadno přehlédnutelnými zásahy znejišťuje diváka v očekávání jeho reakce, kterou pokládá za jeden z významných výstupů své práce. Svou tvorbu přirovnává k výzkumu a svými díly často nabourává zaběhlé stereotypy, boří pracně budovaná schémata. Výstavní prostor Atria Pražákova paláce se díky změněné dispozici sám stal dílem.

Matěj Smetana: Návody

Atrium Pražákova paláce, 8. 10. 2009–17. 1. 2010

Kurátor: Mgr. Petr Ingerle

Matěj Smetana (*1980) patří k nejvýraznějším umělcům nejmladší generace a jeho tvorba je hojně prezentována na přehlídkách současného umění. Absolvent FaVU v Brně se věnuje objektům, instalacím, videu, ale také komiksu a animaci. Ve svých konceptuálně založených dílech se často zabývá rolí náhody, vztahem mezi symbolickými, konvenčními významy a jejich možnou vizualizací iluzivními prostředky. Do širšího povědomí se zapsal jako autor objektů Vlajky, Hradčanoid či Českoid. Svoji nejnovější sérii animací Návody autor popisuje jako „objekty, které nechtěl realizovat“.

PROSTOR PRO JEDNO DÍLO

Prostor před veřejnou knihovnou ve 3. patře Pražákova paláce je místem, kam se vejde jen jedno jediné umělecké dílo. Již několik let je využíván k prezentaci projektů mladých umělců, přičemž jsou pro něj vybírány právě práce, které co nejlépe odpovídají specifickému charakteru této nejmenší výstavní plochy MG. Přípravu instalací kurátorsky zajišťovala v roce 2009 Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D. Vystavena byla tato díla:

- Jan Jakub Kotík – Houses of the Holy, 2005 (3. 12. 2008–29. 3. 2009)
- Lenka Klodová – Struktura (8. 4.–19. 7. 2009)
- Pavla Sceranková: Babiččin byt, 2007 (29. 7.–25. 10. 2009)
- Ivan Vosecký: Dekonstrukce Guerniky, 2009 (18. 11. 2009–28. 3. 2010)

MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC

Neregulováno. Prales ve fotografii

Místodržitelství palác, 16. 10. 2008–11. 1. 2009

Kurátoři: PhDr. Antonín Dufek, Ph.D., Mgr. Dana Zajoncová

Vhledem ke kulatým výročí vyhlášení přísné ochrany Žofínského pralesa (170 let) a Boubínského pralesa (150 let) lze rok 2008 nazvat Rokem českých pralesů. Výstava vznikla z podnětu vědeckých pracovníků brněnského oddělení ekologie lesa Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví Průhonice. Výstava shromáždila fotografie pralesů od třicátých let 20. století do současnosti. Starší fotografie pocházejí většinou z fotografické sbírky Moravské galerie v Brně, novější fotografie jsou od amatérských fotografů i od významných profesionálů a pedagogů. Celkem byla vystavena díla třiceti umělců.

Počet návštěvníků v roce 2009: 257 (celková návštěvnost: 1.326)

Pole tvůrčí a válečná. Výtvarné umění ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha

Místodržitelství palác, 7. 11. 2008–8. 2. 2009

Kurátor: Mgr. Petr Ingerle

V roce „osmičkových“ výročí se rozhodla Moravská galerie v Brně ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem v Praze uspořádat výstavu, která se v několika tématických celcích pokusila představit pozoruhodnou a veřejnosti málo známou uměleckou sbírku. Časově obsáhla půlstoletí československých dějin a představila umělecká díla, která přibližují vývoj umění v různých historických a politických kontextech. Laickým návštěvníkům i znalcům umění tak byla představena méně známá díla prvořadých českých umělců, kteří se v letech 1914–1918 zapojili do zahraničních politických aktivit předcházejících vzniku nové republiky (František Kupka, Vojtěch Preissig, Otto Gutfreund). O období let 1939–1945 sugestivně vypovídaly například kresby z koncentračních táborů, představena byla rovněž téměř neznámá díla Aléna Diviše. Vybraná díla spojila jednak absurdita vyvěrající z dobové válečné atmosféry, avšak i pohnuté historické okolnosti, za nichž se tato unikátní umělecká kolekce utvářela.

Počet návštěvníků v roce 2009: 493 (celková návštěvnost: 1.391)

Múza pod nebesy. Italská raně barokní kresba z českých a moravských sbírek

Místodržitelství palác, 13. 3.–7. 6. 2009

Kurátor: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Výstava představila reprezentativní soubor raně barokní italské kresby z veřejných sbírek České republiky. Autoři si všímají různosti jednotlivých stylových modů v kresbě v závislosti na její funkci v procesu vzniku uměleckého díla a lokální malířské škole. Na výstavě byly představeny kresby benátské, lombardské, bolognské a toskánsko-římské provenience, včetně kreseb z Marek, které vznikly v období po skončení Tridentského koncilu (1545–1563). Doba katolické reformace se zrcadlí i v malířských dílech, která čerpala své náměty především z bohaté křesťanské ikonografie. Návštěvník výstavy měl možnost seznámit se s četnými studiiemi k obrazům na plátně, s přípravnými skicami pro nástěnné malby nejen v nejvýznamnějších římských kostelích, ale i v proslulém florentském dómu Santa Maria dei Fiori. Ze slavné kořisti, kterou z Mantovy vypleněné císařskými vojsky přivezli v 17. století Clary-Aldringenové do Teplic, byly vystaveny skvostné ilustrace k Tassovu slavnému eposu Osvobozený Jeruzalém.

Počet návštěvníků: 1.540

Smělými tahy. Barokní olejové skici z Grazu

Místodržitelství palác, 19. 6.–4. 10. 2009

Kurátor: Mgr. Petr Tomášek

Výstava představila bohatou sbírku barokních skic Alte Galerie ve Štýrském Hradci (Universalmuseum Joanneum), jež byla až na několik výjimek prezentována v úplnosti. Sbírk

vznikala postupně prostřednictvím nákupů a darů. Podstatná část byla získána již v roce 1838 z odkazu zakladatele a prvního ředitele obrazárny Josepha Augusta Starka, řada skic přešla v průběhu 19. a 20. století do sbírek Joanea také z majetku hraběcí rodiny Attems. Vedle prací rakouských autorů – množstvím děl je zastoupen především Martin Johann Schmidt, Paul Troger, Caspar Franz Sambach, Franz Sigrist st., dále okruh Franze Antona Maulbertsche – představila výstava i některé umělce z Itálie – Carlo Innocenzo Carlone, Giovanni Battista Pittoni, Francesco Solimena – a dalších oblastí Evropy – Michael Willmann (Slezsko), Franz Joseph Spiegler, Georg Anton Urlaub, Christian Wink (Německo). Výstava vhodně doplnila stálou expozici barokního umění Moravské galerie v Brně.

Počet návštěvníků: 1.097

Brno v době barona Trencka

Místodržitelský palác, 3. 7.–18. 10. 2009

Kurátorka: Mgr. Zora Wörgötter

MG se zapojila do projektu Brno v době barona Trencka, který spolupřátalo několik dalších institucí – Biskupství brněnské, Muzeum města Brna, Letohrádek Mitrovských, Moravské zemské muzeum a několik církevních institucí. Pokusil se v širším kontextu na půdě několika institucí představit život v barokním Brně. Součástí série výstav bylo také začlenění vybraných objektů do prohlídkové trasy (kláštery, kostely, paláce) a doprovodné akce. Moravská galerie přispěla výstavou hlavních osobností dobové výtvarné scény barokního Brna, jejichž tvorba daleko přesáhla hranice města. Některé sbírkové předměty byly u této příležitosti vystaveny vůbec poprvé, řada exponátů pocházela ze zápůjček převážně z církevního majetku.

Počet návštěvníků: 1.246

Zdaleka i zblízka. Středověké importy v moravských a slezských sbírkách

Místodržitelský palác, 30. 10. 2009–7. 2. 2010

Autorka výstavy: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D.

Kurátor MG: Mgr. Petr Tomášek

Výstava představila soubor více než sedmdesáti děl, převážně velmi kvalitních soliterních kusů deskových obrazů a polychromovaných řezbářských prací. Jednalo se o pozoruhodná díla rozmanitého geografického a uměleckého původu vzniklá v průběhu 15. a první poloviny 16. století. Na naše území se dostala jako původní dobové importy nebo jako důsledek novodobých sběratelských aktivit. Vzhledem ke stylové povaze, která překračuje rámec domácích umělecko-historických vztahů, zůstávala díla dosud poněkud stranou odborného zájmu.

Počet návštěvníků v roce 2009: 969 (celková návštěvnost: 1.702)

KABINET

Sběratelé a mecenáši IV – Umělci. Z ateliéru Hanse Makarta

Místodržitelský palác, 28. 8. 2008–11. 1. 2009

Kurátorka: Mgr. Martina Straková

Závěr cyklu představil jako sběratele samotného umělce. Hans Makart (1840–1884), významný malíř a portrétista, arbiter elegantiae vídeňské smetánky druhé poloviny 19. století, byl zároveň sběratelem řady předmětů uměleckého řemesla – nábytek, oděvy, sklo, porcelán, tapisérie, zbraně. Kuratorium Moravského umělecko-průmyslového musea – předchůdce Moravské galerie – se rozhodlo zakoupit soubor těchto předmětů, jež vůbec poprvé došly svému vystavení jako souborná kolekce dokumentující u této příležitosti sběratelskou činnost umělce.

Antonio Maria Beduzzi. Bolognský dekoratér a rakouská aristokracie

Místodržitelský palác, 23. 1.–17. 5. 2009

Kurátor: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Bolognský malíř-kvadraturista, architekt a divadelní inženýr Antonio Maria Beduzzi (1675–1735) proslul svými projekty interiéru chrámu sv. Petra ve Vídni, klášterního chrámu v Melku či plány na přestavbu vídeňského paláce Daun-Kinsky. Na Moravě pracoval zejména pro Liechtensteiny, jimž navrhnul například úpravy rezidence ve Valticích. Architektonické výkresy k projektům se

zachovaly ve sbírce brněnského architekta Františka Antonína Grimma. Dnes jsou součástí sbírek MG a mají stěžejní význam pro poznání středoevropské barokní architektury.

Sběratelé a mecenáši V – Malíř a sochař Eduard Sykora (1835–1897)

Místodržitelský palác, 29. 5.–30. 8. 2009

Kurátor: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Malíř a sochař Eduard Sykora patřil k méně známým moravským sběratelům a mecenášům. Kromě budování kolekce obrazů se věnoval i sbírání grafických listů a medailí. Sbírkou rytin vznikala téměř dvacet let a obsahuje přes dva tisíce grafických listů z 15. až 19. století. Po umělcově smrti se stala součástí sbírky MG. Rytiny představují průřez italským renesančním grafickým uměním, jehož reprezentanty byli takoví virtuózní štětci a současně i rydla jako např. Andrea Mantegna, Palma il Giovane či Annibale Carracci.

Slavnost korunovace zázračného obrazu Panny Marie Svatotomské

Místodržitelský palác, 11. 9.–6. 12. 2009

Kurátorka: Mgr. Zora Wörgötter

Součástí projektu Brno v době barona Trencka se stalo i představení jedné z nejvýznamnějších událostí Moravy 18. století: slavnost korunovace zázračného obrazu Panny Marie Svatotomské, která byla ve své době doprovázena vedle bohoslužeb také výpravnou uměleckou dekorací a ohňostrojem. Událost přiblížily kresby a rytiny z majetku MG i tisky dochované ve fondu Moravské zemské knihovny. Stříbrný oltář z kostela na Starém Brně a soubor precios z opatství augustiniánů svědčí o exkluzivním uměleckém ztvárnění slavnosti, které bylo poprvé komplexně představeno veřejnosti.

Johann Baptist Straub. Přípravné práce v barokní sochařské praxi

Místodržitelský palác, 18. 12. 2009–23. 5. 2010

Kurátor: Mgr. Petr Tomášek

Ve sbírce Moravské galerie v Brně je uchováván pozoruhodný konvolut drobných sochařských návrhů připisovaných jedné z nejvýznamnějších osobností pozdně barokního umění, bavorskému dvornímu sochaři J. B. Straubovi. Výstava byla nejen první prezentací uvedeného souboru, ale také příležitostí k nahlédnutí do fungování soudobé sochařské dílny. Straubovy návrhy vynikají mimořádnou tvarovou expresivitou a výrazovou sevřeností, které je na první pohled mohou řadit do blízkosti některých směrů v sochařství první poloviny 20. století.

AMBIT

(volně přístupné prostory, údaje o návštěvnosti vycházejí z odhadu)

Nejkrásnější české knihy roku 2007

Ambit Místodržitelského paláce, 24. 10. 2008–22. 2. 2009

Kurátorka: PhDr. Hana Karkanová

Výstava Nejkrásnější české knihy roku 2007 prezentuje výsledky soutěže, která probíhá každoročně a má nejen dlouhou tradici, ale i čím dál širší publicitu. Knihy do soutěže přihlašují sami nakladatelé a jejich počet sice pomalu, ale konstantně každým rokem vzrůstá. V roce 2007 se soutěže účastnilo 109 vydavatelů s 217 knihami, z toho bylo 23 studentských prací. Ukázalo se, že nakladatelé dávají přednost jak zavedeným knižním tvůrcům, tak i začínajícím autorům, jejichž úroveň byla v tomto ročníku nadprůměrná a po zásluze oceněná.

Počet návštěvníků v roce 2009: 783 (celková návštěvnost 1.162)

Skupina Plakát 1962–1969

Ambit Místodržitelského paláce, 5. 3.–7. 6. 2009

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Výstava prezentovala plakátovou tvorbu členů tvůrčí skupiny Plakát, kterou vytvořili absolventi Muzikova ateliéru Zdeněk Chotěnovský, Václav Ševčík, Eduard Hájek, Věra Faltová a Eva Průšková na počátku šedesátých let. Usilovali o navrácení kritického obsahu politickému plakátu a o odstranění jeho frazeologických klišé až do doby, kdy byla jejich poslední společná výstava 19. 3. 1969 na příkaz stranické cenzury uzavřena.

Počet návštěvníků: 893

Teodor Rotrekl

Ambit Místodržitelského paláce, 18. 6.–13. 9. 2009

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Výstava připomněla zapomenutého brněnského rodáka a vynikajícího ilustrátora sci-fi a fantasy literatury, donedávna známého a oceňovaného pouze v kruzích českých scifistů a členů českého Parconu. V roce 1959 spoluzakládal skupinu Radar a první samostatnou výstavu měl v roce 1960 v divadle Semafor. Ilustroval řadu stěžejních titulů science-fiction. Výstava se zaměřila na Rotreklovu užitou tvorbu, klasické futuristické práce v knihách, na obálkách časopisů, jeho grafický design v oblasti dětské populárně naučné literatury a plakát ke slavným dílům filmové science-fiction.

Počet návštěvníků: 1.492

Nejkrásnější české knihy roku 2008

Ambit Místodržitelského paláce, 25. 9. 2009–28. 2. 2010

Kurátorka: PhDr. Hana Karkanová

Soutěž Nejkrásnější české knihy roku 2008, jejíž výsledky bývají reprízovány v Moravské galerii v Brně, měla rekordní účast, přihlásilo se 129 nakladatelů s 248 knihami. Nejpočetnější zastoupení přihlášených – 54 knih – bylo v kategorii vědecké a odborné literatury, ale soutěžilo i 50 knih z oblasti krásné literatury a 34 titulů v kategorii literatura pro děti a mládež. Porota pod vedením Kláry Kvízové udělila ceny v šesti kategoriích. Novinkou byla Cena Vojtěcha Preissiga, udělovaná Svazem českých bibliofilů, kterou získalo nakladatelství Paseka za reprint knihy Josefa Váchala Šumava umírající a romantická.

Počet návštěvníků v roce 2009: 1.067 (celková návštěvnost 1.120)

V mimobrněnských výstavních síních úspěšně hostovaly výstavy:

Jiří David. Předběžná retrospektiva

Galerie hlavního města Prahy, 27. 2.–10. 5. 2009

Kurátor: Marek Pokorný

Pražská předpremiéra předcházela samotnému uvedení výstavy na půdě Moravské galerie v Brně. Jiří David, klíčová postava české výtvarné scény posledního čtvrtstoletí s mezinárodním renomé, byl představen především jako tvůrčí osobnost, která inspirativně zasahuje do vývoje současného českého umění už od poloviny 80. let minulého století.

Úspěšná byla i prezentace MG v zahraničí:

Alfons Mucha – Czech Master of the Belle Epoque

Szépművészeti Múzeum, Budapešť, Maďarsko, 20. 3.–7. 6. 2009

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Po úspěšném putování výstavy děl Alfonse Muchy v Japonsku uspořádala Moravská galerie výstavu v Budapešti, která byla následně v závěru roku s velkým úspěchem představena také brněnskému publiku. Výstava v budapešťském muzeu umění, na které spolupracovalo UPM v Praze a Muchova nadace, byla součástí oficiálního kulturního programu k předsednictví České republiky v EU. Maďarská veřejnost měla možnost se seznámit s výběrem Muchovy malířské a grafické tvorby, kterou reprezentovalo přibližně sto stěžejních děl: plakáty, kresby, pastely a akvarely, doplněné o fotografie a přípravné studie k Muchovým dekorativním zakázkám.

Počet návštěvníků: 75.000

České a slovenské sklo v exilu

Muzeum užitého umění Záhřeb, Chorvatsko, 21. 5.–28. 6. 2009

Autorka výstavy: prof. PhDr. Sylva Petrová

Kurátorka MG: Mgr. Markéta Vejrostová

Repríza výstavy MG z roku 2007 zabývající se fenoménem českého sklářství. Výraznou stopu po sobě ovšem zanechalo i v zahraničí, a to v tvorbě českých sklářských výtvarníků, kteří emigrovali a ve světě pak pokračovali ve své umělecké práci. Mnozí z nich dokonce zásadně ovlivnili směřování této umělecké disciplíny ve své nové vlasti – v USA, Austrálii, Francii, Belgii a jinde. Na základě grantu uděleného Britskou akademií v Londýně v roce 2005 vznikl atraktivní výstavní projekt, sledující exilovou tvorbu sklářských výtvarníků původem z českých a slovenských zemí – za všechny jmenujme Jána Zoričáka, Stanislava Meliše, Jana Adama, Pavla Molnára, Miloslavu Svobodovou Wyckmans či Petra Síse. Jejich práce doplňují i díla umělců zahraničních, jejichž tvorba se formovala pod přímým vlivem českého sklářství.
Počet návštěvníků: 7.000

Skupina plakát

České centrum, Bratislava, Slovensko, 7. 9.–16. 11. 2009

Kurátorka: PhDr. Marta Sylvestrová

Repríza výstavy, realizované na počátku roku v Ambitu Místodržitelského paláce MG, představila plakátovou tvorbu členů skupiny Plakát, kterou vytvořili absolventi Muzikova ateliéru Zdeněk Chotěnovský, Václav Ševčík, Eduard Hájek, Věra Faltová a Eva Průšková na počátku šedesátých let. Usilovali o navrácení kritického obsahu politickému plakátu a o odstranění jeho frazeologických klišé až do doby, kdy byla jejich poslední společná výstava 19. 3. 1969 na příkaz stranické cenzury uzavřena.

Bruselský sen. Československá účast na Světové výstavě Expo 58 v Bruselu a životní styl 1. poloviny 60. let

Slovenská národní galerie, Bratislava, Slovensko, 25. 9. 2009–15. 11. 2009

Autorky projektu: Vanda Skálová, Daniela Kramerová

Kurátorka MG: PhDr. Marta Sylvestrová

Třetí uvedení úspěšné výstavy, na níž se MG organizačně podílela. Výstava komplexně seznámila publikum s fenoménem Expo 58, a to jak s atmosférou této první poválečné světové výstavy v Bruselu, s legendárním úspěchem československého pavilonu a jeho podobou, tak s následným určujícím vlivem výstavy na životní styl. Prezentovala design tzv. bruselského stylu v oblasti skla, porcelánu, nábytku, typografie, módy, průmyslu i s dobově aktuálními tématy, kdy v Československu na přelomu 50. a 60. let dochází k rozvoji médií, zejména rozhlasového a televizního vysílání a vzniku pop kultury.

Kromě vlastních výstav se pracovníci MG podíleli odbornou spoluprací při přípravě řady výstav, pořádaných jinými galerijními institucemi:

- V ulitě i jinak. Geometrie designu Jana Padrnose, Severočeské muzeum v Liberci, 5. 2.–29. 3. 2009 (Mgr. Martina Straková)
- Jo Ann Callis: Woman Twirling, The J. Paul Getty Museum, Los Angeles, USA, 31. 3.–9. 8. 2009 (Mgr. Petra Trnková, Ph.D.)
- Paul Outerbridge: Command Performance, The J. Paul Getty Museum, Los Angeles, USA, 31. 3.–9. 8. 2009 (Mgr. Petra Trnková, Ph.D.)
- Josef Winterhalder ml., Museum Langenargen am Bodensee, Německo, 5. 4.–18. 10. 2009 (Mgr. Zora Wörgötter)
- Diether F. Domes, Znamení světla, Krypta katedrály sv. Václava, Muzeum umění Olomouc, 29. 4.–30. 9. 2009 (Mgr. Zora Wörgötter)
- Ľudovít Fulla, Slovenská národná galéria – Galéria Ľudovíta Fullu, Ružomberok, Slovensko (Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D.)
- Erik Binder, Utri si sopeľ a už neplač, Galéria Fru-Fru, Bratislava, Slovensko (Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D.)
- Tereza Kuhnová, Dobersberg, Rakousko, 24. 7.–28. 8. 2009 (Mgr. Yvona Ferencová, Ph.D.)
- Jindřich Štreit, (AB)NORMALIZACE / (FAKE)NORMALISATION, Muzeum Kroměřížska v Kroměříži, 12. 11. 2009–28. 2. 2010 (PhDr. Antonín Dufek, Ph.D.)
- Franz Anton Maulbertsch (1724–1796) és Josef Winterhalder (1743–1807) Magyar Nemzeti Galéria, Budapešť, Maďarsko, 19. 11. 2009–28. 2. 2010 (Mgr. Zora Wörgötter)

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Počet návštěvníků expozic a výstav MG v roce 2009	123.294
z toho expozice	
Moderní a současné umění	2.853
Užité umění a design	3.278
Umění od gotiky do 19. století	2.769
Josef Hoffmann: Nadčasový design, Inspirace	2.526
Návštěvnicky nejúspěšnější výstavy:	
Alfons Mucha. Český mistr Belle Epoque	15.690
Bruselský sen	4.455
Podoby tváře – šalba a klam	3.154
Život mezi knihami. Sto let od narození Jindřicha Svobody	3.035
Příjemné závislosti	2.564

PŘEDNÁŠKY, KONCERTY, KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ AKCE

Příprava programů oddělení pro práci s veřejností vychází ze současných trendů v praxi muzeí umění, které podporují orientaci těchto institucí směrem k rozšiřování jejich činnosti s cílem vytvořit z nich vzdělávací a společenská centra. Přes uvedené snahy zůstávají nejvýraznější skupinou stále doprovodné programy k výstavám, které se dělí podle návštěvníků na akce pro veřejnost různých věkových kategorií a školní skupiny.

AKCE PRO DOSPĚLÉ

Na výtvarné umění prezentované v galerii v dlouhodobých expozicích, aktuálních výstavách a depozitářích bylo zaměřeno více než třicet odborných výkladů postavených na přímém kontaktu s výtvarnými díly určených široké veřejnosti, které doplnily další přednášky rozšiřující dané téma. Návštěvnicky úspěšná byla zejména osobní setkání s umělci, např. Vladimírem Skreplem a Jiřím Davidem. Oblibu si získaly také vzdělávací cykly. Cyklus nazvaný Mistři secese a moderny, připravený v souvislosti s prezentací díla Josefa Hoffmanna a dalších architektů a designérů jeho tvůrčího období, se konal v roce 2009 nejen v prostorách Rodného domu Josefa Hoffmanna v Brtnici, ale i v sále Uměleckoprůmyslového muzea MG pro brněnské publikum. Druhý cyklus zaměřený na výrazné osobnosti světového i českého výtvarného umění nazvaný Ve vybrané společnosti měl v roce 2009 dalších šest přednášek. Jeho obsah byl inspirován aktuálním výstavním programem galerie tak, aby volně rozšířil kontext, v němž jsou prezentována umělecká díla ve výstavních sálech.

Své důležité místo v programové nabídce MG mají také akce zaměřené na rozvíjení kreativity dospělého publika a seniorů. Skupina lidí, kteří cíleně tento způsob realizace vyhledávají a zapojují se do ateliérů Tvorbou k poznání a inspiraci, se trvale rozšiřuje. Je potěšitelné, že kromě studentů je zastoupena i střední generace. Mezi nejúspěšnější patřily workshopy věnované klasické i digitální fotografii, které byly součástí doprovodného programu k fotografickým výstavám. Cyklus Creativ 60+ má také své pravidelné účastníky, jejichž věk se pohybuje kolem sedmdesáti let. V početní převaze zůstávají ženy, které se dožívají vyššího věku v dobré životní kondici, ale také mají chuť poznávat stále něco nového, případně se aktivně zapojovat do dění kolem nich.

Výtvarné ateliéry Art Workshop for Everybody vedené v angličtině si postupně získávají ohlas u velmi různorodého publika. Kromě české veřejnosti všech věkových kategorií, která je vyhledává vedena snahou po zdokonalení angličtiny, se jich účastní také zahraniční studenti a cizinci žijící v Brně a okolí, kteří nejenže rozšiřují řady návštěvníků, ale také šíří povědomí o zajímavých projektech MG.

Nedílnou součástí programu jsou filmové projekce, které stále více přitahují zájem veřejnosti. Kromě projekcí k výstavám jsou mají pozitivní odezvu návštěvníků ohlasy festivalu AniFest i cyklus Ozvěny Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava. Nově se v roce 2009 konal cyklus filmových projekcí dokumentů s brněnskou tematikou ve spolupráci s Občanským Studiem 19 a ČT Brno a cyklus Film – video –experiment, který představuje tvorbu mladých současných výtvarných umělců.

Do programové nabídky MG patří také hudební produkce k výstavám a koncerty, které mají široké repertoárové i návštěvnické spektrum. V roce 2009 se jednalo zejména o koncerty klasické hudby. Tradičně divácky neúspěšnější byla roku 2009 Brněnská muzejní noc a podzimní Noc v galerii, na kterých návštěvníci kromě noční návštěvy výstav, zábavy a rozptýlení vyhledávali také prostory výtvarných dílen nebo soutěžili v připravených kvizech. Své publikum již také má Muzejní noc v Brtnici, kde je hlavním magnetem programu přehlídka autorských modelů studentů odborných škol, které vznikly během týdenního workshopu Hledání moderních forem v Rodném domě Josefa Hoffmanna. Workshopy zde konané zapojují ke spolupráci současné módní návrháře, designéry a šperkaře. V roce 2009 to byli šperkař Jiří Šibor a designérská dvojice alešbáry. Časové rozpětí workshopu (5 dní) je v muzejním prostředí naprosto výjimečné, a přizvání současní designéři a návrháři vnáší do historického kontextu soudobý pohled a také svůj tvůrčí potenciál. Touto formou zůstává odkaz Josefa Hoffmanna a dalších představitelů vídeňské secese a moderny stále živý a aktuální. Workshopy v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici si právě toto vytyčily za cíl.

K vybraným výstavám připravujeme interaktivní výtvarné prostory. V roce 2009 jsme v ateliéru Uměleckoprůmyslového muzea vytvořili prostor pro vzpomínky na konec 50. a 60. let dvacátého století k výstavě Bruselský sen a v Místodržitelském paláci přímo ve výstavě Smělými tahy malou barokní divadelní scénu.

Oddělení pro práci s veřejností MG dlouhodobě usiluje o vytváření kvalitní a zajímavé programové nabídky, oslovující zájemce všech věkových kategorií a stimulující potřebu kvalitního trávení volného času, většinou s aktivním zapojením účastníků.

Přednášky

Datum	Program	Počet osob
8. 1.	České (pra)lesy – kolik jich vlastně je a kde je hledat?, T. Vrška	16
21. 1.	Andrea Palladio, J. Kroupa	31
27. 1.	Československý pavilón Expo 58, J. Vomáčka	20
3. 2.	Avantgarda za války, S. Šeborová	13
5. 2.	Dokument jako umění – umění jako politikum, J. Štreit	69
17. 2.	Vasilij Kandinski, A. Kusá	28
24. 2.	Otto Wagner, průkopník vídeňské moderny, M. Straková	38
26. 2.	Helena Johnová, A. Husseiniová	15
17. 3.	Petr Brandl, P. Tomášek	28
26. 3.	Otto Prutscher, M. Straková (Brtnice)	21
31. 3.	Adolf Loos, D. Černoušková	69
3. 4.	Setkání s Provence, J. Šmíd (v rámci festivalu Bonjour Brno '09)	
9. 4.	Pašijový cyklus, S. Šeborová	12
30. 4.	Lidový nábytek, E. Večerková (Brtnice)	22
6. 5.	Italská barokní kresba, M. Togner	8
12. 5.	Paříž – Vídeň. Fin de siècle, soumrak idealismu, M. Mžková	13
19. 5.	Annibale Carracci, M. Šeferisová–Loudová	14
26. 5.	Josef Hoffmann, M. Straková	13
28. 5.	Dagobert Peche, M. Straková (Brtnice)	15
3. 6.	František Kupka, S. Šeborová	25
23. 9.	Přípravné práce v tvorbě rakouských autorů, L. Slavíček	17
14. 10.	Man Ray a česká fotografie, A. Dufek	13
25. 10.	K. W. Forster (Brtnice)	120
27. 10.	Koloman Moser, M. Straková	30
3. 11.	Scénologie kavárny, R. Lipus	99
24. 11.	Dagober Peche, M. Straková	14
25. 11.	Petr Parlér, K. Chamonikola	34
26. 11.	Michael Powolny, A. Husseiniová (Brtnice)	13

Odborné výklady ve výstavách, expozicích a depozitářích

Datum	Program	Počet
-------	---------	-------

	osob	
7. 1.	Pole tvůrčí a válečná, P. Ingerle	4
1. 2.	Bruselský sen u nás doma, M. Straková, L. Horáková	28
14. 2.	Lásky malířů, S. Šeborová	17
1. 3.	Listování nejkrásnější knihou, H. Karkanová	5
18. 3.	Vladimír Skrepl: Jako v zrcadle, komentář autora	77
25. 3.	Stavby a projekty, komentář autorů	27
8. 4.	Bytosti odnikud, M. Rakušanová	37
22. 4.	Múza pod nebesy, Z. Kazlepka	17
14. 5.	Múza pod nebesy, M. Zlatohlávek	13
28. 5.	V. Skrepl: Jako v zrcadle, M. Pokorný	19
19. 6.	Smělými tahy, Ch. Rabensteiner	22
3. 9.	Jiří David, M. Pokorný	31
16. 9.	Jiří David, komentář autora	82
16. 9.	Smělými tahy, P. Tomášek	14
30. 9.	Příjemné závislosti, J. Pátek	19
7. 10.	Příjemné závislosti, R. Košťál, J. Pátek	31
4. 11.	Zdaleka i zblízka, K. Chamonikola	30
12. 11.	Alfons Mucha, M. Sylvestrová	79
18. 11.	O barvě, D. Brozman	61
1. 12.	Mucha a Paříž, P. Štembera	29
2. 12.	Zdaleka i zblízka, K. Chamonikola	25
8. 12.	Moderní Kristus. Křesťanské motivy v moderním umění, S. Šeborová	11
9. 12.	Podoby tváře – šalba a klam, P. Trnková	15
16. 12.	Život mezi knihami, H. Karkanová	1

Filmové projekce

Datum	Program	
12. 1.	Ivetka a hora, Ozvěny MFDFJ	55
19. 1.	Projekce krátkých filmů ČSAF	15
26. 1.	Humor černý a černější, Ozvěny AniFestu	20
28. 1.	Takže ahoj, ČSSR, V. Olmer, 1970	30
7. 2.	Signum laudis, v kině Scala	
8. 2.	Tobruk, v kině Scala	
9. 2.	Malupien, Olšovský Spas, Ozvěny MFDFJ	20
16. 2.	Kdo chce zabít Jessii?	30
23. 2.	Městem hopem kybersvět, Ozvěny AniFestu	30
28. 2.	Sen noci svatojánské, v kině Scala	
1. 3.	Vynález zkázy, v kině Scala	
2. 3.	On a ona po stopadesáté, Ozvěny AniFestu	28
9. 3.	Naše jediná jistota, že všechno dopadne, Ozvěny MFDFJ	30
23. 3.	Nad přehradou svítá, OS 19 a ČT Brno	40
6. 4.	Generace 68, Ozvěny MFDFJ	20
20. 4.	Blanskogolsko, OS 19 a ČT Brno	8
27. 4.	Mixér animace, Ozvěny AniFestu	20
18. 5.	Krev válek, Ozvěny MFDFJ	10
25. 5.	Běh času, běh života, Ozvěny AniFestu	18
8. 6.	Šumné Brno, OS 19 a ČT Brno	140
15. 6.	Čtenářský deník, Ozvěny MFDFJ	10
22. 6.	To nejlepší z AniFestu, Ozvěny AniFestu	30
8. 7.	Ovoce stromů rajských jíme	25
22. 7.	Eden a potom	10
5. 8.	Giulietta a duchové	40
19. 8.	Slávnost v botanickej záhrade	20
18. 9.	To nejlepší z AniFestu, Ozvěny AniFestu	140
21. 9.	Dálniční svět, Ozvěny MFDFJ	10
12. 10.	Všechno je relativní, Ozvěny MFDFJ	25

19. 10.	Humor v animaci III., Ozvěny AniFestu	50
16. 11.	Krasosmutnění, Ozvěny AniFestu	62
9. 11.	Film 13. ročníku MFDFJ	50
3. 12.	Černý zmizík, Film – video – experiment	35
7. 12.	Lukáš Kokeš, Ozvěny MFDFJ	28
14. 12.	Idioti a andělé, Ozvěny AniFestu	35

Koncerty, operní vystoupení

Datum	Program	
8. 3.	V. Novák – A. Dvořák, žák a jeho učitel, koncert KSPVN	39
10. 5.	K poctě matek, OS Ženy 50	100
24. 5.	Slavná setkání	74
7. 6.	Barvy života a umění, k poctě Emy Destinové	44
1. 12.	Pocta italské hudbě – italské variace	110
20. 12.	Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční	200

Architektonické procházky

Datum	Program	
20. 1.	Bytový komplex ORION	90
10. 2.	Hotel International, procházka a přednáška I. Černé	150
14. 4.	RAW: Bytový dům na Křídlovické ulici	75
15. 4.	Architektonická procházka historická, J. Kroupa	50
21. 4.	Administrativní budova na Vídeňské ulici	75
28. 4.	PET centrum Masarykova onkologického ústavu	75

Tématické zájezdy, výlety, exkurze

Datum	Program	
30. 5.	Litomyšl	39
14. 6.	Vernisáž expozice v Brtnici	49
25. 10.	Brtnice	31

Výtvarné ateliéry pro dospělé, Tvorbou k poznání a inspiraci, Art Workshop for Everybody, Mezi námi (pro handicapované), Creativ 60+ (pro seniory), Rozhovory s obrazy (pro pedagogy)

Datum	Program	
7. 1.	Caleidoscope, Art Workshop	9
18. 1.	Design let šedesátých, Tvorbou k poznání a inspiraci	11
4. 2.	Design, design, design! Art Workshop	16
10. 2.	Brusel versus Hoffmann, Creativ 60+	10
4. 3.	Beautiful beautiful books!, Art Workshop	5
5. 3.	Petr Brandl, Sv. Jeroným, Rozhovory s obrazy	2
22. 3.	Dostaveníčko u Brandla, Tvorbou k poznání a inspiraci	5
24. 3.	Nebojte se zvláštností, Creativ 60+	11
28. 3.	Ruce a doteky, Mezi námi	11
1. 4.	Who says Polaroid is dead?, Art Workshop	3
3. 4.	Karel Malich, Rozhovory s obrazy	2
19. 4.	Bytosti bytostem, Tvorbou k poznání a inspiraci	5
21. 4.	Krásna i úskalí malby, Creativ 60+	9
6. 5.	The Artist – The Collector, Art Workshop	3
7. 5.	Dalibor Chatrný, Rozhovory s obrazy	5
16. 5.	Závan baroka, Mezi námi	8
26. 5.	Přenesení barokní kresby, Creativ 60+	10
31. 5.	Kreslím baroka, Tvorbou k poznání a inspiraci	5
14. 6.	Fast Food, Tvorbou k poznání a inspiraci	14
7. 8.	Inscenovaná fotografie, Tvorbou k poznání a inspiraci	19
8. 8.	Inscenovaná fotografie, Tvorbou k poznání a inspiraci	19
13. 9.	Vymezený prostor Tvorbou k poznání a inspiraci	5
15. 9.	Co jsem a co znamenám, Creativ 60+	8

18. 9.	Jiří David, Rozhovory s obrazy	8
19. 9.	Davidova zóna, Mezi námi	14
4. 10.	Los pouťového Ptáka štěstí, sebepoznávací dílna	4
6. 10.	Stage, shoot and develop!, Art Workshop	12
22. 10.	Alfons Mucha, Rozhovory s obrazy	1
27. 10.	L'Epoque de la femme, Creativ 60+	45
1. 11.	Belle époque, Tvorbou k poznání a inspiraci	10
8. 11.	Doteky ptačího křídla. Luňák nebo sup?, sebepoznávací dílna	4
24. 11.	Jakou barvu má lidská duše, Creativ 60+	12
6. 12.	Kdo jsem a jak vypadám, sebepoznávací dílna	2
15. 12.	S cizí manýrou, Creativ 60+	10

Besedy, autorské večery, literární pořady, divadelní vystoupení, kombinované pořady, akce zaměřené na integraci zdravotně handicapovaných spoluobčanů, společenské akce

Datum	Program	
15. 1.	Univerzita obrany, jak ji neznáme, Den otevřených dveří	200
20. 1.	Křest 64. Bulletinu MG	16
10. 2.	Beseda s architektem Spurným	60
12. 2.	Módní přehlídka Fatamorgana	209
21. 3.	Gavota po Alsasku, v rámci Bonjour Brno '09	70
2. 4.	Busu a Šimizu, Malé divadlo kjógenu	35
5. 4.	Endymio, barokní opera, Ensemble Damian	50
22. 4.	Diskuse u kulatého stolu, Bytosti odnikud	45
23. 4.	Kaki jamabuši a Kučimane, Malé divadlo kjógenu	41
28. 4.	E. Gombrich – konference	100
16. 5.	Brněnská muzejní noc – MP	11 700
16. 5.	Brněnská muzejní noc – UPM	13 200
16. 5.	Brněnská muzejní noc – PP	11 000
21. 5.	Artscape, P. Morganová, V. Skrepl	14
4. 6.	Antonio Maria Nicolao Beduzzi, symposium	60
10. 6.	Setkání s Lenkou Klodovou	5
26. 6.	Muzejní noc v Brtnici	150
18. 9.	Noc v galerii MP	3040
18. 9.	Noc v galerii PP	610
18. 9.	Noc v galerii UMPRUM	672
11. 10.	Barokní odpoledne v galerii	33
16. 10.	John a Sarah Mucha, beseda	99
20. 10.	Extravagance na úrovni, J. Šibor, Feminin exclusiv	16
15. 12.	Aukce ÚSP Kociánka	10

Vernisáže

22. 1.	A. M. Beduzzi. Bolognský dekoratér a rakouská aristokracie	40
4. 2.	Grzegorz Szwiertnia	115
4. 3.	Skupina Plakát 1962–1969	15
5. 3.	Vladimír Skrepl: Jako v zrcadle	93
12. 3.	Múza pod nebesy. Italská raně barokní kresba z českých a moravských sbírek	130
19. 3.	Stefanie Schneider. 29 Palms, CA	80
19. 3.	Stavby a projekty: Burian Křivinka Pelčák Rusín Wahla	400
26. 3.	Bytosti odnikud. Metamorfózy akademických principů v malbě první poloviny 19. století	110
27. 5.	Dominik Lang	25
28. 5.	Sběratelé a mecenáši V. Eduard Sykora	25
4. 6.	Zlatý věk: Vrcholná díla nizozemského grafického designu 1890–1990	80
14. 6.	Josef Hoffmann: Inspirace	230
17. 6.	Theodor Rotrekl	30
18. 6.	Smělými tahy. Barokní olejové skici z Grazu	97

25. 6.	Jiří David: Předběžná retrospektiva	100
2. 7.	Brno v době Barona Trencka	80
16. 7.	Příjemné závislosti. Inscenovaná fotografie 70. let	130
10. 9.	Slavnost korunovace zázračného obrazu Panny Marie Svatotomské	29
24. 9.	Nejkrásnější české knihy roku 2008	20
1. 10.	Podoby tváře – šalba a klam	35
7. 10.	Matěj Smetana: Návody	60
15. 10.	Alfons Mucha – Český mistr Belle Epoque	400
22. 10.	Život mezi knihami. Sto let od narození Jindřicha Svobody	120
29. 10.	Zdaleka i zblízka. Středověké importy v moravských a slezských sbírkách	100
5. 11.	O barvě	120
3. 12.	Ornamenty života – inspirace, Kociánka	60
17. 12.	Johann Baptist Straub. Přípravné práce v barokní sochařské praxi	40

AKCE PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Nabídka pořadů pro děti a mládež se orientuje dvojím směrem – výukové programy pro školy a možnost využití volného času. Výukové programy jsou určeny všem stupňům a druhům základních a středních škol a zahrnují především programy k výstavám a expozicím v doprovodu lektora a s výtvarnou či poznávací aktivitou. Jejich úkolem je přitažlivou formou doplňovat poznatky, které žáci získávají při studiu odborných předmětů (výtvarná výchova, vlastivěda a dějepis, literární výchova apod.). V roce 2009 jsme uskutečnili ve spolupráci s městem Brnem druhý ročník soutěže Umění na dlani pro žáky a studenty brněnských škol. Město Brno také finančně podpořilo projekt Rozhovory s obrazy – setkávání na výstavách pro pedagogy, kde mohou načerpat novou inspiraci pro vlastní práci ve škole.

Sobotní dopolední ateliéry navazují svým obsahem na právě probíhající aktuální výstavy a vedou děti k úvahám o umění i k samostatné tvůrčí činnosti. S velkým zájmem se setkávaly programy pro nejmenší v doprovodu rodičů Vymalováno – řízené výtvarné aktivity v ateliéru spojené s možností prvního kontaktu s originálními uměleckými díly. Stranou pozornosti přitom nemají zůstat ani doprovázející rodiče, i jim mají pořady rozšířit obzory v oblasti výtvarného umění. V době letních prázdnin byly pro děti a mládež připraveny týdenní výtvarné kurzy – Ornament a prostor v Brtnici, Baroko, pastva pro oko a Ve stopách andělů v Brně. Osvědčil se také týdenní program pro nejmenší navazující na Vymalováno, kdy děti přicházely do galerie každý den a odpoledne se vracely domů k rodičům.

Trvalou součástí programové nabídky zůstávají výtvarné dílny pro různě handicapované návštěvníky. Zejména fyzicky handicapovaným dětem a mládeži byl určen cyklus Mezi námi, vyvrcholením spolupráce s USP Kociánka byla výstava v Barokním sále Ornamenty života – inspirace a předvánoční charitativní aukce.

Odborné výklady ve výstavách a expozicích, výukové programy a animace

Program	Počet pořadů	Počet účastníků
Knihomolem snadno a rychle	2	36
Řeč barev	23	381
Tváře slavných malířů	6	116
Dějiny objektivem fotoaparátu	3	48
Moderní 20. století	14	225
Pátrání po surrealismu	1	13
Strom může být červený nebo modrý	4	76
Umění je (dobrý) nápad	8	112
Rebelové mezi malíři	2	29
Na návštěvě u sochaře	1	20
Pravidelné a nepravidelné	1	9
Podivné přátelství	1	10
Líbí se nám divočina	1	14
Řeč těla v umění	1	11

Umění šesti století	13	252
V zákopech	2	45
Hlava Medúzy	1	22
Příběh Velikonoc	16	282
Kopírujeme staré mistry	9	156
Klíč ke svatým	5	94
P. P. Rubens	5	98
Jak se stanu historikem umění	4	68
V záři reflektorů	16	320
Tvary, křivky, barvy vesmíru	2	38
Bruselský sen	7	250
Laboratoř designu	5	89
Vitráže středověké katedrály	4	82
Cesta k designu	5	91
Sedm stylových období	22	427
Jak se měří čas	24	428
Jak pracuje architekt	7	111
Současná nejen brněnská architektura	6	150
Křehké, průsvitné, barevné	1	19
Ve stínu moderny	6	113
Jak namalovat portrét	9	161
Vkus, kýč a reklama	7	130
Od gobelínu po krinolínu	2	27
Začarované světlo	1	17
Antické báje a pověsti	3	60
Inspirace AniFestem	1	10
Signování	3	42
Tajemství zamčené houslovým klíčem	2	46
Roztančený nábytek	2	33
Čtverečkové království	4	59
Síla nadčasovosti	4	48
Josef Hoffmann: Inspirace	1	24
Hrníček plný písniček	3	70
Knihy jsou nejvěrnější přátelé	11	93
Poznej svou tvář	11	210
Jiří David	1	31
Svět středověkého člověka	2	20
Středověké putování	1	11
Narodil se Kristus Pán	13	134
Mezi světlem a tmou	24	461
Nálady obrazů	12	230
Alfons Mucha	24	492
Žena v díle A. Muchy	38	779
Plakát pro Sarah	12	246
Cesta k moderní soše	2	35
Proměny bydlení	1	22
Poprvé v muzeu užitého umění	3	65
Poprvé v galerii	6	119
Za zdmi barokního zámku	4	87
Geometrie tvarů	7	124
Hrdinové	9	178
Kouzlo neočekávaného	8	142
Takové je baroko	9	178
Obraz jako puzzle	7	125
Prométheův oheň	2	35

Dětský ateliér

Pořad	Počet účastníků
My tři králové, Vymalováno!	32
Zvířátka, Vymalováno!	16
Z pohádky do pohádky, Vymalováno!	16
Putování podle hvězd, Vymalováno!	32
Malba podle Diviše	19
Hrnky a hrníčky, Vymalováno!	32
Rej masek, Vymalováno!	17
Krása z nitek utkaná, Vymalováno!	34
Inspirace AniFestem	5
O kouzelném koberci, Vymalováno!	36
Bílá zima, Vymalováno!	19
Hrajeme barvami, Vymalováno!	19
Hebounký kožíšek, Vymalováno!	36
Tvary, křivky a barvy vesmíru	17
Truhly a truhličky, Vymalováno!	36
Kouzelné krabičky, Vymalováno!	20
Místo pro květinu, Vymalováno!	36
O kouzelné kouli, Vymalováno!	29
Co se chystá?, Vymalováno!	29
První barvy, Vymalováno!	30
Šaty dělají člověka, Vymalováno!	30
Křehké, průsvitné, barevné	29
Krásná neznámá, Vymalováno!	30
Začíná jaro, Vymalováno!	30
Barevné setkání, Vymalováno!	30
SOS – sobota o Skreplovi	18
Svátky jara v galerii, Vymalováno!	27
Hody, hody, doprovody, Vymalováno!	27
Velikonoce, Vymalováno!	27
Peří z porcelánu, Vymalováno!	28
Příběh Velikonoc	15
Květiny a umění, Vymalováno!	28
Příběh portrétu	4
Kalichy, číše a poháry, Vymalováno!	28
Květy, Vymalováno!	28
Začarované světlo, Vymalováno!	28
Zakletá krajina, Vymalováno!	23
Kdo kde bydlí, Vymalováno!	23
Rámy a rámečky, Vymalováno!	24
Tvář na obraze, Vymalováno!	24
Hrajeme si, Vymalováno!	24
O kouzelné vodě, Vymalováno!	24
Jako kočka a myš aneb podivné přátelství, Vymalováno!	10
Panáček z plakátu, Vymalováno!	36
Ručičky a barevná kouzla, Vymalováno!	36
Smělými barvami	7
Kolečka a čtverce, Vymalováno!	36
Tajemství zlaté truhly, Vymalováno!	31
Barevná pohádka, Vymalováno!	31
Fotopříběhy	30
Poztrácené korále, Vymalováno!	31
Kde rostou kosatce a kamélie, Vymalováno!	32
Spirály a křivky ornamentu, Vymalováno!	28

Peřinová země, Vymalováno!	28
Talíře a umění, Vymalováno!	29
Berla sv. Mikuláše, Vymalováno!	28
Le Style Mucha	16
O dámě z plakátu, Vymalováno!	38
Narodil se Kristus Pán	9
Andělé v oblacích prozpěvují, Vymalováno!	38
Vánoční bazar	30

Letní výtvarné kurzy

Datum	Program	Počet účastníků
22. 6.–26. 6.	Hledání moderních forem, workshop, Brtnice, J. Petřeková	60
29. 6.–3. 7.	Srdce na hradě, Vymalováno!, S. Šeborová	112
20. 7.–24. 7.	Ornament a prostor, Brtnice, E. Hamerníková	61
17. 8.–21. 8.	Baroko, pastva pro oko, A. Stuchlíková	60
24. 8.–28. 8.	Ve stopách andělů, E. Strouhalová	75

Pořady pro děti a mládež v roce 2009 navštívilo 10.890 návštěvníků, akcí pro dospělé se zúčastnilo 48.305 návštěvníků, celkově tedy uvedené kulturně vzdělávací akce pro veřejnost zaznamenaly zájem 59.195 návštěvníků.

SLUŽBY VEŘEJNOSTI

Moravská galerie v Brně je návštěvnický orientovanou institucí. Kromě rozmanité výstavní a kulturně-vzdělávací činnosti, zaměřené na různé cílové skupiny, proto nabízí i prostor k setkávání a relaxaci. Neméně důležitou a se službami veřejnosti úzce spjatou součástí činnosti MG je však rovněž distribuce informací o činnosti, produktech a službách, a to jak specializovaným odběratelům (médiá, partneři, odborníci, pedagogové), tak různým skupinám veřejnosti.

Propagace výstav a doprovodných akcí

V oblasti propagace jsme se v roce 2009 zaměřili na upevnění celkového obrazu MG. Namísto větších kampaní k jednotlivým výstavám jsme se soustředili na institucionální marketing a propagaci jména, zaměření a spektra aktivit MG. V rámci těchto úvah byla založena nová řada tiskovin, která by do budoucna měla představovat jednotlivé služby, zatím byla vytvořena první skládačka věnující se veřejné knihovně. Byla vydána skládačka o Moravské galerii v Brně ve třech jazykových mutacích, která představuje MG jako instituci s širokou sbírkovou základnou a množstvím výstav, publikací a doprovodných akcí, z nichž si může vybrat každý. V závěru roku byly vyrobeny nové poutače na stálé expozice na všechny tři budovy v centru Brna.

Rok 2009 byl prvním rokem s novou podobou čtvrtletního programu, na které jsme pracovali v závěru roku 2008. K programu jsme od léta přidali leták velikosti A5 s informacemi o třech hlavních výstavách MG v češtině a angličtině, který pravidelně tiskneme spolu se čtvrtletním programem. Jednoduchou úpravou jsme tento materiál začali využívat i jako celostránkový inzerát na stránkách našich mediálních partnerů. Smyslem těchto materiálů je upozornit na trojici hlavních výstav a vyčlenit ji z nabídky, více na ni upozornit.

Celkem jsme v roce 2009 spolupracovali se 32 mediálními partnery, mezi které se řadí například MF Dnes, Kult, A2, archiweb, Dějiny a současnost, ale i Moravská televize i ČRo Brno a Vltava. Celková komerční hodnota reklamy MG v tištěných a elektronických médiích přesáhla za loňský rok částku 7 mil. korun, z rozpočtu MG však odešlo pouze 64.474 Kč. Z každé koruny vložené do reklamy tak získáme hodnotu přesahující ji více než stonásobně.

Pro propagaci výstav a doprovodných akcí jsme také začali v roce 2009 využívat sociálních sítí. Fanouškům na sociální síti Facebook, kterých se dosud přihlásilo 950, podáváme pravidelně informace o dění v MG. Neustále rozšiřujeme množství emailových adres (nyní cca 1200), na které v týdenních intervalech rozesíláme odběratelům informace o výstavách a akcích v MG.

Cestovní ruch a MG

V roce 2009 se MG mimo jiné více zaměřila na spolupráci s turisty a na cestovní ruch obecně, což zahrnovalo navázání spolupráce s infocentry, výměnu propagačních materiálů s památkovými objekty; zúčastnili jsme se i setkání pracovní skupiny na brněnském magistrátu. Pro instituci byla důležitá naše účast na první fázi projektu Ziele – Top – Cíle organizovaného Jihomoravskou centrálou cestovního ruchu. Cílem projektu je vytvoření skupiny nejatraktivnějších míst na jižní Moravě pod značkou Top výletní cíle Jižní Moravy ve spolupráci s dolnorakouským partnerem. Po splnění daných kritérií se MG se svým Uměleckoprůmyslovým muzeem zařadila mezi dvacítku objektů Top výletních cílů na jižní Moravě. Mezi první výstupy projektu se řadí webové stránky www.vyletnicile.cz, www.ausflugsziele.cz a www.topdestinations.cz. Ke konci roku 2009 byly vydány první tiskoviny programu (prezentovány na veletrzích cestovního ruchu v Brně, ve Vídni a v Bratislavě) a objevily se inzeráty v médiích.

www.moravska-galerie.cz

Webové stránky Moravské galerie v Brně v současné podobě existují od roku 2006. Jsou určeny veřejnosti, ale i odborníkům a novinářům, kterým je k dispozici tiskový servis s tiskovými zprávami a vybranými promofotografiemi ke stažení v tiskové kvalitě. Své samostatné odkazy zde mají i členové Společnosti přátel Moravské galerie v Brně, iGalerie nebo dětský ateliér. Od loňského roku se také lidé mohli díky našim webovým stránkám dozvědět průběžné informace o rekonstrukci Jurkovičovy vily. V sekci projekty – online rekonstrukce byly pravidelně dodávány nové fotografie a informace o postupu stavebních prací ve vile.

Webové stránky MG ale samozřejmě primárně informují o aktuálních výstavách Moravské galerie v Brně, o stálých expozicích v jednotlivých budovách galerie, ale i připravovaných či právě probíhajících projektech, jako jsou Brněnská muzejní noc nebo Muzeum bez hranic. Je zde i seznam doprovodných akcí, soupis vydaných publikací či výroční zprávy instituce. Nechybí ani popis nejdůležitější akcí a jednotlivých budov galerie, stejně jako např. informace o službách odborné knihovny MG.

Aktualizace webových stránek probíhá pomocí redakčního systému, který si MG nechala vytvořit přímo pro své potřeby. Stránky se neustále vyvíjejí a doplňují, dbáme na to, aby byly neustále aktuální. Ze statistiky návštěvnosti webových stránek MG lze vypočítat vzrůstající zájem uživatelů. Zatímco v roce 2006 jsme zaznamenali 104.630 návštěv během devíti měsíců, kdy tato měření probíhala, v roce 2009 jsme se dostali již na čísla 162.736 unikátních návštěv, 277.241 návštěv celkem. Největší návštěvnost, jak v počtu unikátních, tak celkovém počtu adres, zaznamenal měsíc říjen (17.303 unikátních, 30.363 celkem) a vyšší návštěvnost vydržela až do konce roku. (Je to dáno vyvěšením přihlášky a podmínek účasti na 24. mezinárodním bienále grafického designu Brno 2010.) Zajímavé jsou i další údaje, vyplývající ze statistik návštěvnosti. Co se týče země původu zájemců o web MG, stále jednoznačně vedou uživatelé z České republiky. Stránky MG si ale zobrazují i lidé ze Slovenska, Německa, Polska a Ruska. Mezi letošních sedm států s nejvyšším počtem zobrazení webu MG se trochu překvapivě dostal i Island. Stejně jako v přehledu za rok 2007 je i v prvním pololetí roku 2009 nadpoloviční počet přístupů na stránky MG přímo přes URL adresu MG, což velmi pravděpodobně znamená, že většina našich uživatelů jsou pravidelní a opakovaní návštěvníci, kteří mají adresu uloženou v položce „oblíbené“. Necelá třetina přichází z různých vyhledávačů, mezi nimiž je jednoznačně na prvním místě Google a Google (obrázky). Z českých vyhledávačů je pak stále nejoblíbenější Seznam a Centrum. Přibližně jedna desetina přístupů je odkazem z jiných stránek – například www.bienale-brno.cz, www.brno.cz, www.obrazky.cz, <http://www.bing.com/search> nebo <http://www.ticbrno.cz/cz/muzea> a další.

Mikrogalerie

Projekt Mikrogalerie je multimediálním průvodcem sbírkami a stálými expozicemi MG, jehož cílem je poskytnout návštěvníkům přitažlivou formou informace o galerii a nejzajímavějších sbírkových dílech. Textová část je doprovázena obrazovými přílohami s videosekvencemi a animacemi děl. Zájemce zde nalezne podrobné komentáře k uměleckým dílům, biografické medailony jejich tvůrců i orientační vysvětlení příslušných historických stylů a základních kunsthistorických pojmů. Virtuální návštěvu galerie v současné době nabízejí dva stacionární uživatelské terminály s dotykovými monitory, umístěné v přízemí Uměleckoprůmyslového muzea, ovšem tzv. iGalerie je zájemcům k dispozici i na internetu. Virtuální prohlídka expozic nemá suplovat osobní návštěvu, ale spíše

poskytnout potencialnímu návštěvníkovi předem základní informace o vystavených dílech. Systém je průběžně doplňován o další obrazová i textová data v češtině i v angličtině s cílem pokrýt proporcionalně všechny oblasti sbírkotvorné činnosti MG.

Knihovna MG

Veřejně přístupná knihovna se nachází ve 3. poschodí Pražákova paláce. Je otevřena po celý pracovní týden (pondělí, středa, 10.00–17.30 hod., úterý 10.00–15.30 hod., čtvrtek 10.00–19.00 hod., pátek 10.00–14.00 hod.) a nabízí široký výběr odborné literatury se zaměřením na české a světové výtvarné umění, včetně početně zastoupených katalogů výstav, a to jak z produkce MG, tak i jiných domácích a zahraničních muzeí.

Knížní fond zahrnoval k 31. 12. 2009 celkem 131.376 knižních jednotek, přírůstky za rok 2009 činily 1.580 svazků, z toho nákupem bylo získáno 229 titulů, darem 1006 a výměnou 345. V knihovně bylo zaregistrováno 270 čtenářů, počet čtenářských návštěv dosáhl 4.406, přitom se uskutečnilo 22.193 prezenčních i absenčních zápůjček, z toho 87 požadavků bylo vyřízeno v rámci meziknihovní výpůjční služby. Pracovnice poskytly návštěvníkům celkem 2.661 odborných bibliografických a faktografických konzultací, zhotovily pro čtenáře 6.345 xerokopií, 141 skenů pro interní potřeby MG, 5 placených rešerší z odborné literatury a dále 10 rešerší pro interní potřeby pracovníků MG. Těžiště komunikace se čtenáři a zájemci o literaturu se však stejně jako v ostatních knihovnách přesouvá na internet, a tak na webových stránkách knihovny a v elektronickém katalogu bylo v roce 2009 uskutečněno celkem 19.315 virtuálních návštěv.

V rámci zpracování fondu byla provedena jmenná katalogizace 1.270 přírůstkových čísel nových monografií, 350 přírůstkových čísel přípisů svázaných periodik, 28 nových záznamů periodik. Knihovna získala finanční prostředky z grantu MK ČR VISK 5 Retrokon a v rámci retrokatalogizace bylo za pomoci brigádníků zpracováno 7.138 záznamů starší monografické literatury. V rámci analytického popisu článků bylo zpracováno 180 našich i zahraničních periodik a sborníků a vyhotoveno 393 analytických záznamů článků. Do programu T-series bylo dále zaneseno 54 záznamů starých tisků, které jsou již souběžně evidovány v Demusu.

Významný podíl na ziscích knihovny MG představuje výměna katalogů výstav MG za publikace jiných muzeí u nás i v zahraničí. V roce 2009 jsme udržovali výměnné styky s 39 galeriemi a muzei v ČR, dalších 64 partnerů pak představovaly významné instituce v cizině. Knihovna získala v roce 2009 celkem 250 titulů v hodnotě 110.830 Kč ze zahraničí a 196 titulů v hodnotě 38.855 Kč z institucí v ČR.

Jedním z nejdůležitějších úkolů knihovny je budování komplexní soustavy informačních zdrojů pro oblast umění a otvírání knihovních fondů prostřednictvím zpracování záznamů v elektronické podobě a jejich vystavení na internetu. Knihovna MG je součástí Virtuální umělecké knihovny, sdružení devíti českých knihoven s příbuzným knižním fondem (NG, UPM, NTM, AVU, VŠUP v Praze, MG v Brně, MU Olomouc, GVU Ostrava, ZČM Plzeň) které v roce 2009 pokračovalo v rozvíjení brány *ART – Umění a architektura*, jedné z oborových bran při Jednotné informační bráně Národní knihovny ČR (viz <http://art.jib.cz>). Portál ART umožňuje souběžné prohledávání nejen elektronických katalogů uvedených knihoven, ale i přístup k placeným databázím a dalším elektronickým zdrojům z oblasti umění a humanitních věd. Knihovna MG se účastnila grantových programů ve dvou konsorciích pro získávání informačních zdrojů a má přístup k plnotextovým databázím *Art Full Text* a *EBSCO*. Záznamy knihovny MG jsou také pravidelně odesílány do souborného katalogu ČR www.caslin.cz, ať už se jedná o katalogizační záznamy nové literatury nebo o záznamy z retrokatalogizace. V roce 2009 bylo přijato celkem 8.619 záznamů, z toho 6.534 bylo originálních.

Pro návštěvníky webových stránek MG připravujeme pravidelné seznamy přírůstků nejnovější odborné literatury v elektronické podobě, ve studovně jsou k dispozici ve formě seznamu. Na knižní novinky jsou čtenáři upozorňováni i formou výstavek ve studovně.

V knihovně probíhají několikrát do roka odborné praxe studentů střední a vyšší odborné knihovnické školy, pro střední školy zde organizujeme také exkurze, které seznamují studenty různých typů škol s činností odborné knihovny pomáhají jim zorientovat se v možnostech získávání informací z uměnovědných oborů.

Archiv MG

Přelom let 2008/2009 znamenal v dosavadní existenci archivu kvalitativní posun v přestěhování archivního pracoviště z dosavadního působiště v nevyhovujících prostorách činžovního domu v centru města do nově vybudované účelové depozitární budovy v Brně – Řečkovících. Stěhování bylo ukončeno v lednu 2009. Nové prostory Archivu MG sestávají z badatelny, kanceláře, místnosti pro příjem a očistu archiválií a dvou depozitárních místností, přičemž jedna slouží jako ústřední spisovna MG a druhá jako depozitář archivu. Prostory odpovídají stávajícímu archivnímu zákonu a poskytují odpovídající technické zázemí pro uložení archiválií i provoz badatelny archivu MG. Specializovaný archiv MG vykonává svoji činnost na základě akreditace udělené odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR z 11. 12. 2006.

Archiv MG měl ve své evidenci ke dni 31. 12. 2009 celkem 27 archivních fondů a sbírek o rozsahu 182,52 bm, z toho 22 archivních souborů o rozsahu 177,91 bm v přímé správě a dalších 5 archivních souborů o rozsahu 4,61 bm v evidenčním dohledu s fyzickým uložením na odborných odděleních galerie. Kromě správy samotného archivu vykonává archivní pracoviště současně i správu ústřední spisovny a odborný dohled nad výkonem spisové služby v MG. V roce 2009 byla na základě novely archivního zákona (zák. č. 190/2009 Sb.) vydána aktualizace archivního řádu Archivu Moravské galerie. Změny se dotkly především badatelské agendy, kterou upravuje nově vydaný badatelský řád Archivu MG. Aktualizované informace o archivních fondech a sbírkách i samotném archivu byly zveřejněny na internetových stránkách MG.

Výběr archiválií byl v roce 2009 proveden jednou ve skartačním řízení: původce MG, posouzeno 33,84 bm dokumentů, z toho vyřazeno 2,58 bm, tedy 8,7%, původce Obrazárna Moravského muzea, posouzeno 24,1 bm, původce Moravské průmyslové muzeum, posouzeno 12,74 bm, původce Svaz českých výtvarných umělců, posouzeno 0,03 bm, původce Unie výtvarných umělců, posouzeno 0,01 bm, původce Klub přátel výtvarného umění, posouzeno 0,02 a Klub českých fotografů, posouzeno 0,01 bm. Všechny tyto dokumenty jsou určeny k trvalému uložení v archivu. Přírůstky v roce 2009 činily 70,75 bm. Relativně velký přírůstek byl zapříčiněn předáním řady starších materiálů, pocházejících především z provenience předchůdců MG, které v současnosti na odborných odděleních MG nedocházejí dalšího uplatnění.

Archiv MG navštívilo v roce 2009 16 badatelů, počet badatelských návštěv činil 21. Mimo archiv byla zapůjčeno 16 evidenčních jednotek, převážně pro výstavní účely MG. Badatelům bylo předloženo k nahlédnutí 129 evidenčních jednotek, bylo zodpovězeno 62 telefonických a mailových badatelských dotazů včetně rešerší zasílaných mailem. Pro potřeby badatelů (včetně interních žádostí MG) bylo zhotoveno 32 kopií archiválií a 65 skenů. Bylo vydáno 9 povolení k pořízení digitálních snímků vlastní reprodukční technikou, na základě těchto povolení si badatelé zhotovili 532 studijních snímků. Archivní materiál byl použit pro studentské a odborné práce, publikační účely (zejména v Bulletinu MG), přípravu výstav (Podoby tváře – šalba a klam, Alfons Mucha – Český mistr Belle Epoque, 1, 2, 3, 4, 5,...první akvizice) i pro úřední potřeby MG (restituční kauzy, doplňování údajů o sbírkovém fondu atd.).

Agenda povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí

Agendu povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí podle zákona 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťovaly v roce 2009 pověřené odborné pracovnice – PhDr. Kateřina Svobodová a PhDr. Eliška Lysková. Bylo vydáno celkem 17 osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty.

Zhotovování fotoreprodukcí

Potřebám MG, ale také zájemcům z řad veřejnosti poskytuje své služby fotografický ateliér, v němž působili v roce 2009 Michaela Dvořáková a Kamil Till. V průběhu roku bylo v tomto ateliéru pořízeno 1.690 velkoformátových reprodukcí uměleckých předmětů, 37 provedení kompletní dokumentace výstav a 42 reportážních dokumentací akcí MG, dále pak bylo zhotoveno 1.000 samostatných fotografií. Pro potřeby mikrogalerie, webových stránek, pro badatele i pro publikační činnost galerie se ateliér věnoval i skenování tištěných materiálů (7.300 skenů).

Registr sbírek připravil v průběhu roku 2009 celkem 86 smluv o povolení k reprodukci sbírkových předmětů MG v hodnotě 133.047 Kč a 2.688 EUR.

Galerijní prodejny MG

Ke komfortu návštěvníků se snaží přispět i galerijní prodejny v každé z budov MG, které nabízejí zájemcům o výtvarné umění výběr publikací o umění, plakáty, reprodukce, repliky, pohlednice i drobné umělecké předměty. V Místodržitelském paláci je v provozu kavárna Podobrazy, která kromě místa k odpočinku a malému občerstvení nabízí i vlastní hudební program. Kavárna s prodejnou v Uměleckoprůmyslovém muzeu byla počátkem roku zrušena, prodejna byla přesunuta do přízemí a sál je nyní využíván jako výstavní prostor Respirium.

Společnost přátel MG (SPMG)

K hlubšímu zapojení zájemců o výtvarné umění do aktivit MG byla v roce 1998 založena Společnost přátel MG. Členům jsou pravidelně zasílány informační materiály o dění v galerii, pozvánky na aktuální výstavy, přednášky a kulturní akce. Mají nárok na volný vstup do všech výstavních prostor MG, zvýhodněné vstupné na vzdělávací pořady i slevy na nákup katalogů a publikací. Roku 2009 se konalo několik přednášek, koncertů a tři zájezdy za uměním, které tématicky spojovala architektura a design. Další aktivitou bylo uspořádání výstavy klientů Ústavu sociální péče Kociánka Brno v prostorách MG. Úspěšné byly podány tři žádosti o granty statutárního města Brna v oblasti kultury a volnočasových aktivit dětí a mládeže, a to Fantazie na cestách, Umění na dlani II. a Rozhovory s obrazy. O zájmu veřejnosti o činnost SPMG svědčí aktivní účast na jejich akcích a pozvolný nárůst členské základny (v roce 2007 – 201 členů, 2008 – 134 členů, ke konci roku 2009 – 259 členů).

Společnost vyhláší ve spolupráci s MG soutěž o Cenu Michala Ranného, která je oceněním přínosu autora na poli výtvarného umění a zároveň je připomínkou významné osobnosti českého výtvarného umění 60. a 70. let 20. století – Michala Ranného. Cena je udělována jednou za dva roky a je spojena s uspořádáním výstavy laureáta v MG. V minulých letech cenu obdrželi Dalibor Chatrný, Miroslav Šnajdr st., Stanislav Kolíbal a Jiří Kovanda. Laureátem roku 2009 se stal Vladimír Skrepl.

MG jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb

Ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 483/2004 Sb., se muzea zřizovaná Ministerstvem kultury České republiky stala poskytovateli standardizovaných veřejných služeb. Na základě této zákonné normy zajišťuje MG veřejnosti poskytování těchto standardů:

- standard časové dostupnosti
- standard ekonomické dostupnosti
- standard fyzické dostupnosti

Otevírací doba MG je od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek jsou výstavy přístupny až do 19 hodin. Návštěvní doba expozic a výstav, kterými Moravská galerie v Brně zpřístupňuje své sbírky, popřípadě umělecké předměty z výpůjček, stejně jako pořádání programových akcí, čerpajících z vlastních sbírkových předmětů nebo uměleckých předmětů vypůjčených, se veřejně oznamuje vývěskami na výstavních budovách, zprávou na internetových stránkách a tištěnými programy, v případě změny otevírací doby také prostřednictvím denního tisku a rádia.

Průběžný a živý kontakt s veřejností je udržován propracovaným systémem propagace akcí. MG komunikuje s veřejností přímo (direct mail), a to jednak klasickým způsobem rozesláním pozvánek a programů poštou, jednak týdenním zasíláním aktuálních informací e-mailem přihlášeným zájemcům. Jejich počet se od zavedení elektronického způsobu komunikace stabilně zvyšuje.

Informace o chystaných výstavních akcích a kulturně-vzdělávacích pořadech nabízíme médiím ve standardní osvědčené formě, a to jednak prostřednictvím tiskových konferencí, jednak tiskovými zprávami, rozesílanými elektronickou poštou. Systematický kontakt udržujeme s řadou časopiseckých a novinových redakcí, s rozhlasovými i televizními stanicemi. Všechny tiskové

zprávy a vybrané ilustrační fotografie jsou médiím přístupné rovněž v tiskovém servisu na stránkách galerie, což umožňuje částečně samoobslužnou komunikaci.

Tiskovými zprávami a informacemi na internetových stránkách je veřejnost dále informována o vědeckých, odborných či populárních publikacích vydaných MG včetně katalogů a průvodců po expozicích a výstavách. Bilance činnosti je veřejnosti předávána cestou výroční zprávy, která je publikována na internetových stránkách www.moravska-galerie.cz, a to vždy v termínu do 30. 6. následujícího kalendářního roku. Ve zkrácené podobě pak bývá zpráva o činnosti zařazována do následujícího čísla Bulletinu MG. Zájemci se mohou na MG obracet se svými žádostmi o odborné konzultace, expertízy a stanoviska nebo pojednání v oboru působnosti galerie (tuto činnost vykonává MG za úplaty).

Pro zabezpečení standardu ekonomické dostupnosti má MG propracovaný systém zvýhodněného vstupného. Bezplatnou návštěvu umožňuje dětem do 6 let, pedagogickému doprovodu školních výprav, po předložení platného průkazu pak také pracovníkům tisku a veřejnoprávních médií, studentům všech středních a vysokých škol s výtvarným zaměřením, držitelům průkazu ZTP, ZTP-P včetně jejich doprovodu a členům odborných a zájmových sdružení či některých partnerských institucí a organizací. Vybraným skupinám návštěvníků pak nabízí možnost slev – poloviční vstupné platí pro občany ČR starší 60 let, žáky základních škol, učně, studenty středních a vysokých škol a ostatních školských zařízení, držitelům průkazu Karta mládeže ČR, ISIC, ITIC, IYTC, KPVU, AMG, ICOM a některých smluvních partnerských institucí.

Každý první pátek v měsíci je do všech stálých expozic volný vstup. Příležitostně pak vyhláší galerie v průběhu roku volné vstupy i do jednotlivých výstav, a to jako dárek návštěvníkům pro sváteční dny nebo coby připomínku zajímavých kulturních výročí.

Velkou pozornost věnuje MG zdravotně handicapovaným občanům. Kromě toho, že pravidelně zařazuje do své programové nabídky pořady věnované speciálně jim a problémům, spojeným s jejich začleněním do společnosti lidí, kteří tyto problémy neznají, usiluje v maximální míře o dosažení plné fyzické přístupnosti svých budov i pro návštěvníky s omezenou schopností pohybu a orientace. Budovy Pražákova paláce a Uměleckoprůmyslového muzea pro ně mají vyčleněn bezbariérový služební vchod, umožňující použití výtahu do ostatních poschodí budov. Historické prostory Místodržitelského paláce bohužel prozatím v plné míře tuto možnost neposkytují – bez problémů je osobám s omezenou schopností pohybu a orientace přístupno pouze přízemí budovy. MG ovšem nabízí handicapovaným návštěvníkům možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy. Všechny budovy MG jsou od roku 2006 vybaveny přebalovacím pultem, kočárky a vozíky pro usnadnění návštěvy rodičů s dětmi a osob s omezenou pohyblivostí. Dořešení bezbariérového přístupu do všech prostor určených veřejnosti Místodržitelském paláci je v plánu v souvislosti s předpokládanými stavebními úpravami budovy.

Partneři MG v roce 2009

Hlavní partner: UniCredit Bank

Partneři: Arctic paper, Dominik Art Projects, Dopravní podnik města Brna, FedEx, Graphic Design Museum, Hotel Best Western Premier International Brno, Illy, IMOS, Jihomoravský kraj, MM cité, Nethworks, Rakouské kulturní fórum, Siemens, Velvyslanectví Nizozemského království, statutární město Brno, Wiesner Hager, Zentiva.

Mediální partneři: 2+3D, A2, AniFest, Archiweb, Art&Antiques, BKC, České dráhy, Český rozhlas 3 – Vltava, Český rozhlas Brno, Czechdesign.cz, Dějiny a současnost, DigiFoto, Era21, Font, Foto Video, Galerie Vaňkovka, Hitrádio Magic, Hospodářské noviny, Hype, Kult, Metropolis, MF Dnes, Moravská televize, News Outdoor, Newton media, Rádio Krokodýl, Rádio Petrov, Rádio Proglas, Railreklam, Sanquis, Student agency, Typo, Yotiva, Živá historie.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Vznik a formování sbírek Moravské galerie v Brně

Institucionální výzkumný záměr MG, identifikační kód MKO0009487102

Doba trvání projektu: 2005–2011

Projekt se zaměřuje na průzkum provenience uměleckých předmětů, jež jsou dnes součástí sbírkového fondu MG. Snaží se obsáhnout dosud zcela nedostatečně zpracované otázky soukromého sběratelství a jeho podílu na formování sbírek a výtvarné kultury v Brně a okolí, věnuje se historii sbírek i kritériím, podle nichž bylo v minulosti přistupováno k akvizicím. Chce rovněž upozornit na výrazné osobnosti, které se na správě utváření sbírek dnešní MG podílely. Výzkum vede ke zhodnocení postavení muzea umění ve společnosti – ať už v minulosti či v současné době – a přispívá i k ujasnění metodologie správy a prezentace sbírek. Výzkumný záměr souvisí úzce s ediční činností MG, jejíž prioritou je vydání doposud chybějících katalogů sbírek. Veřejnost je s výsledky výzkumu seznamována sérií výstav, které jsou příspěvkem k 50. výročí ustavení MG v roce 2011. V rámci programu institucionálního výzkumný záměr je rozpracováno deset dílčích úkolů:

- Benátské obrazy 16.–18. století na Moravě a ve Slezsku. Benátské obrazy 16.–18. století jako podstatná součást historie i budoucnosti utváření sbírky starého umění MG – řešitel Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D. Příprava výstavy Benátské obrazy, pokračování terénního průzkumu, příprava fotodokumentace, příprava textů pro katalog – studium literatury a komparačního materiálu.
- Historická a moderní knižní vazba ve sbírkách MG – řešitelky PhDr. Judita Matějová a PhDr. Hana Karkanová. Z výsledků zpracování nejstarších akvizic knižní vazby byly publikovány příspěvky v 65. bulletinu MG a pořádány prezentace ve studovně knihovny.
- Moravské sklářství druhé poloviny 19. století a 1. poloviny 20. století – řešitelka Mgr. Markéta Vejrostová. V roce 2009 probíhaly přípravy na realizaci výstavy a doprovodného katalogu, byla pořizována fotodokumentace, natočeny dva krátké filmy.
- Vznik a historie sbírky moderního umění, významné osobnosti sbírky kresby a grafiky 20. století – řešitel Mgr. Petr Ingerle. Pokračovalo studium archivního materiálu, díky grantu realizován studijní pobyt ve Vídni.
- Fond umění 19. století MG a jeho formování prostřednictvím soukromých sbírek. Bedřich Silva Tarouca, sběratel a mecenáš – řešitelka PhDr. Kateřina Svobodová. Pokračování průzkumu a odborného zpracování kreseb a grafik 19. století z odkazu Bedřicha Silva Taroucy Matici moravské. Souběžně výběr a příprava exponátů (rest. průzkum, restaurování, adjustace) pro výstavu Donátoři, mecenáši, sběratelé, prezentující obrazy, kresby a grafiky 19. století získané do sbírek Moravské galerie v Brně během devatenáctého a na počátku 20. století z významných soukromých kolekcí.
- Sběratelství mimoevropského umění v brněnském regionu – řešitelka Mgr. Andrea Husseiniová. Základní určení, popis a katalogizace všech položek sbírky orientálního umění.
- Kolekce a významní mecenáši sbírek Uměleckoprůmyslového muzea v Brně – Jan II. z Liechtenštejna, sběratel a mecenáš – řešitelka Mgr. Martina Straková. Kompletování obrazové dokumentace, archivní výzkum.
- Průzkum technik a materiálů malby, plastiky a užitého umění – řešitel ak. mal. Igor Fogaš. Pokračuje spolupráce restaurátorského oddělení MG s PhDr. Kateřinou Svobodovou při restaurátorských průzkumech a na umělecko-historických rešerších týkajících se hlavně prací F. Amerlinga a J. B. Lampiho otce a syna.
- Vznik a formování fotografické sbírky MG se zřetelem k nepublikovaným akvizicím a proměnám hodnocení fotografie – řešitelé: Mgr. Jiří Pátek, PhDr. Antonín Dufek, Ph.D. a Mgr. Petra Trnková, Ph.D. V roce 2009 byla věnována hlavní pozornost průzkumu sbírkového fondu s ohledem na přípravu velké výstavy Umění fotografie, která bude realizována v sezóně 2011–2012, průběžně opravovány seznamy sbírkových fotografií, skenování.
- Dvacet Bienále Brno 1964–2002 – řešitelka PhDr. Marta Sylvestrová. Plánovaný výstup: Instituce grafického designu v českých zemích ve 20. století. M. Sylvestrová jako člen autorského kolektivu pod vedením Ivy Knobloch. Vydavatel: Uměleckoprůmyslové museum v Praze. Dílčí kapitola: bruselský styl a grafický design. Medailony: Skupina Plakát, Propagační tvorba, Bienále Brno, Brněnské veletrhy a výstavy, Reklamní podnik státního obchodu. Kniha bude publikována v roce 2010.

Architektura a interiérový design na počátku 20 století ve střední Evropě. Josef Hoffmann a Dušan Jurkovič.

(grant z programu EU Culture 2007)

Hlavní řešitel: MG, odborný garant: Mgr. Martina Straková

Spoluřešitelé: MAK – Rakouské muzeum užitého / současného umění, Vídeň, garant:
Peter Noever, ředitel
Slovenská národní galéria v Bratislavě, garant: PhDr. Katarína
Bajcurová, generální ředitelka
ICOM–ICDAD, mezinárodní odborná komise pro užité umění
a design, garant: Mag. Rainald Franz, prezident
Koordinační: PhDr. Kateřina Tlachová
Trvání projektu: listopad 2008 – říjen 2010

Projekt má za cíl zpracovat a představit zmíněné téma na příkladech dvou předních architektů zabývajících se interiérem. Hlavní pozornost je věnovaná vůdčí osobnosti v oblasti tvorby architektury a interiéru Josefu Hoffmannovi (1870 Brtnice – 1956 Vídeň). Jeho úprava interiérů rodného domu v Brtnici provedená roku 1907 spojovala tradici s nejmodernějšími přístupy. Vedle Josefa Hoffmanna se výzkum věnuje rovněž dílu slovenského architekta Dušana S. Jurkoviče (1868 Turá Lúka – 1947 Bratislava), který působil i v Česku, byl Hoffmannovým vrstevníkem a oba spojovala snaha hledat a nacházet nové cesty v architektuře a uměleckořemeslné tvorbě. V průběhu roku 2009 byla v rámci projektu realizována zejména nová stálá expozice v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici, vydána publikace Josef Hoffmann: Autobiografie a další tiskoviny, realizováno množství kulturně-vzdělávacích aktivit. Průběžně pokračovala badatelská a dokumentační činnost.

Centrum Dušana Samo Jurkoviče v Brně

(grant z Finančních mechanismů EHP/Norska, 3. výzva, 2009)
Hlavní řešitel: MG, odborný garant: Mgr. Martina Straková
Koordinační: Mgr. Jan Press
Trvání projektu: květen 2009 – prosinec 2010

Cílem projektu je vybudování centra Dušana Samo Jurkoviče v jeho vlastní vile (1906) v Brně, městské části Žabovřesky (ul. Jana Nečase 2). Součástí projektu je rekonstrukce jedinečné vily se specifickými konstrukčními a materiálovými prvky, která představuje mezník ve vlastní Jurkovičově tvorbě, a zpřístupnění nové expozice MG in situ a virtuálně. Budovaná expozice a studijní centrum zaměřené na dokumentaci, výzkum a prezentaci Jurkovičova díla v mezinárodním kontextu jsou naplněním koncepčního cíle MG věnovat se v rámci své hlavní činnosti ochraně a prezentaci architektury jako nedílné součásti vizuální kultury. Díky podrobné dokumentaci a digitalizaci všech činností po dobu trvání rekonstrukce vytváří MG typový projekt tzv. rekonstrukce on-line, umožňující pravidelné informování veřejnosti o budování centra, a průběžně tak vzniká i manuál pro rekonstrukci pro všechny profesionální i neprofesionální zájemce o ochranu a prezentaci architektonického kulturního dědictví.

Aktivity projektu:

- 1) Komplexní rekonstrukce rodinné vily architekta se zvláštním zřetelem na památkovou rehabilitaci objektu, restaurování a výrobu replik objektů interiéru (včetně zdokumentování všech průzkumů a archivního výzkumu).
- 2) Expozice ve zrekonstruovaných prostorách domu jako dialog umělec–prostředí–komunita, včetně programu krátkodobých výstav zaměřených na zařazení Jurkovičova díla do mezinárodních souvislostí.
- 3) Vědecké a studijní centrum o architektu D. S. Jurkovičovi a jeho díle (včetně soustředění výzkumu a průzkumu ostatních databází, výzkumných projektů a vytvoření specializované databáze D. S. Jurkoviče částečně přístupné na internetu).
- 4) Typový projekt on-line rekonstrukce (včetně manuálu pro rekonstrukci a rehabilitaci podobných staveb).

Odborní pracovníci Moravské galerie v Brně se zapojili do dalších výzkumných projektů, k nimž se vázala grantová a stipendijní podpora:

- Designing Democracy: Posters and the Political Transformation of Europe 1989–1991, kolektiv autorů, jehož členkou je kurátorka sbírky grafického designu PhDr. Marta Sylvestrová, se zabývá tvorbou on-line prezentace více než 250 politických plakátů ze sbírek Victoria & Albert Museum v Londýně. Autorský kolektiv vedou David Crowley a Catherine Flood.
- Výzkum techniky malby a ověření autorství malířských děl otce a syna J. B. Lampiho ze sbírky MG v Brně (grant EU ARTECH Institutu anorganické chemie AV ČR): ak. mal. Igor Fogaš, PhDr. Kateřina Svobodová
- Resurrected Treasure: Instrumentarium for the Historical Photography Fund Processing. Grant Finančních mechanismů EHP/Norsko, s podporou Národního vzdělávacího fondu ČR; reg. číslo A/CZ0046/2/0016, 2009-2010, řešitelem je Oddělení dokumentačních a sbírkových fondů ÚDU AVČR: Mgr. Petra Trnková, Ph.D.
- Evidence, digitalizace, odborné zpracování a prezentace souboru fotografických pozitivů a skleněných negativů z pozůstalosti prof. Karla Absolona, uložených ve sbírkách MZM v Brně. Podíl na publikaci Moravského zemského muzea: Mgr. Petra Trnková, Ph.D.
- Pokračování retrokatalogizace v knihovně MG – sestavení a podání projektu pro grantový program VISK 5 MK ČR na rok 2010: PhDr. Hana Karkanová
- Zkvalitnění služeb Moravské galerie přechodem na nový knihovní systém – koncepce grantového projektu pro grantový program VISK 3 MK ČR na rok 2010: PhDr. Hana Karkanová

Symposia, semináře, konference

Diskuse u kulatého stolu, Bytosti odnikud

Uměleckoprůmyslové muzeum, 22. 4. 2009

Diskuse předních českých historiků umění s kurátorkou výstavy Bytosti odnikud s Marií Rakušanovou nad tématy, která výstava a její doprovodná publikace otevřely. Spolupořadatelem akce byla Umělecko-historická společnost v českých zemích.

Počet účastníků: 45

Ernst H. Gombrich – konference ke 100. výročí narození

Uměleckoprůmyslové muzeum, 28. 4. 2009

Sto let od narození jednoho z nejvýznamnějších historiků umění 20. století Ernsta Gombricha se stalo inspirací pro přípravu kolokvia, na němž se čeští a slovenští historici umění zamýšleli nad aspekty Gombrichova díla a jeho významu pro současné humanitní vědy. Spolupořadatelem akce byl Seminář dějin umění Masarykovy univerzity.

Počet účastníků: 100

Antonio Maria Nicolao Beduzzi, mezinárodní symposium

Místodržitelský palác, 4. 6. 2009

Symposium s mezinárodní účastí připravené ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Brně, bylo věnováno italsko-rakouskému architektovi, freskantovi a divadelnímu inženýrovi Antoniu Mariovi Beduzzimu.

Počet účastníků: 60

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Periodikem s dlouholetou tradicí je Bulletin MG. Snaží se přinášet příspěvky čerpající nejen z oblasti výstavní či sbírkotvorné činnosti, ale klade si za cíl i řešení hlubších a obecnějších problémů uměnovědných či muzeologických.

Členy redakční rady v roce 2009 byli:

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc., FF MU

Mgr. Karel Císař, Ph.D., VŠUP Praha

Mgr. Petra Hanáková, Ph.D., VŠVU Bratislava

Mgr. Rostislav Koryčánek, Dům umění města Brna

Doc. PhDr. Alena Křížová, Ph.D., FF MU

Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D., MG
PhDr. Miroslava Pluháčková, MG
Marek Pokorný, MG
PhDr. Kateřina Tlachová, MG

65. Bulletin Moravské galerie v Brně

(ISSN 0231-5793)

Redakce: PhDr. Alena Krkošková

Jazyk: čeština, angličtina, 191 str.

Grafická úprava: Robert V. Novák

Aktuální číslo bulletinu se zabývá historií profilem sbírky moderního a současného umění MG se specifickým zaměřením na její akviziční strategii a možnosti. Druhou linií pak tvoří články věnované současnému umění, a to nejen v přímé návaznosti na aktivity Moravské galerie v Brně. Závěr bulletinu patří již tradičně výroční zprávě Moravské galerie v Brně za rok 2008.

Další okruh publikační činnosti představují katalogy jednotlivých výstav. Prakticky každá z nich je opatřena vlastní doprovodnou tiskovinou, jejíž podoba odpovídá rozsahu a závažnosti toho kterého výstavního projektu – od brožur až po obšírné katalogy splňující kritéria vědecké monografie. Důraz je přitom kladen na vysokou odbornost textu i na kvalitní obrazovou přílohu, grafické provedení a úroveň tisku.

Katalogy výstav a publikace vydané nebo spoluvydávané MG v roce 2009:

Múza pod nebesy

(ISBN 978-80-7027-193-3)

Autoři: Zdeněk Kazlepka, Martin Zlatohlávek

Jazyk: čeština, angličtina, 289 str.

Grafická úprava: Filip Skalák

Obsáhlý katalog ke stejnojmenné výstavě v MG, podrobně mapující zvolené téma.

Jiří David: Předběžná retrospektiva

(ISBN 978-80-7027-194-0)

Autor: Marek Pokorný (ed.)

Jazyk: čeština, angličtina, 288 str.

Grafická úprava: Radim Peško

Publikace ke stejnojmenné výstavě, uvedené na jaře 2009 v Městské knihovně Galerie hlavního města Prahy a následně v Uměleckoprůmyslovém muzeu MG. Autorem výstavy a editorem publikace je Marek Pokorný, ředitel Moravské galerie v Brně, kniha obsahuje texty Jiřího Davida, Martina Dostála, Edith Jeřábkové, Marka Pokorného, Jiřího Přibáně a Noemi Smolik.

Vladimír Skrepl: Jako v zrcadle

(ISBN 978-80-7027-195-7)

Autor: Marek Pokorný

Jazyk: čeština, angličtina, 118 str.

Grafická úprava: Adam Macháček

První monografická publikace o Vladimíru Skreplovi, který, ač etablovaný a velmi vlivný umělec, je teprve na začátku procesu institucionalizace svého díla. Katalog, který je stejně výrazný jako autor sám, vyšel u příležitosti výstavy v MG.

Alfons Mucha – Český mistr Belle Epoque

Vydalo Szépművészeti múzeum v Budapešti ve spolupráci s Moravskou galerií v Brně, 2009, 240 str.

Autoři textů: Marta Sylvestrová, Petr Štembera. Redakce Marta Sylvestrová

Jazykové mutace: čeština, angličtina (ISBN 978-80-7027-196-4); maďarština, angličtina (ISBN 978-80-7027-197-1 37)

Výpravný katalog ke stejnojmenné výstavě. Kromě úvodních textů představitelů pořádajících institucí a kurátorů obsahuje popis a reprodukce vystavených exponátů. Kapitoly: Počátky tvorby, Paříž, Plakáty, Sarah Bernhardt, Americký pobyt a návraty do vlasti, Alfons Maria Mucha – životopisné údaje. Obrazová část je rozdělena do oddílů: Sarah Bernhardt, Paříž, Dekorativní panó, Pastely a kresby, Kalendáře, obálky, ilustrace, Americké období, Návrat do vlasti a Personifikace Slovanstva.

Grzegorz Sztwiertnia

(ISBN 978-80-7027-198-8)

Autor: Marek Pokorný

Jazyk: čeština, angličtina, 32 str.

Grafická úprava: Radim Peško

Katalog k výstavě v Atriu Pražákova paláce.

Dominik Lang: Místo pro diváka

(ISBN 978-80-7027-199-5)

Autor: Yvona Ferencová

Jazyk: čeština, angličtina, 47 str.

Grafická úprava: Radim Peško

Katalog k výstavě v Atriu Pražákova paláce.

Josef Hoffmann: Autobiografie

(ISBN 978-80-7027-201-5)

Autoři textů: Rainald Franz, Josef Hoffmann, Peter Noever, Marek Pokorný, Martina Straková.

Vydavatelé Moravská galerie v Brně spolu s Museum für angewandte Kunst, Vídeň, Hatje Cantz 2009, 139 str.

Grafická úprava: Štěpán Malovec

Jazykové mutace: čeština, němčina (ISBN 978-80-7027-201-5); angličtina, němčina (ISBN 978-3-7757-2473-9)

Publikace vydaná u příležitosti otevření expozice "Josef Hoffmann: Inspirace", společně připravené Moravskou galerií v Brně a MAK Vídeň. Hoffmannova Autobiografie, doplněna rozsáhlým poznámkovým aparátem, je cenným zdrojem informací o životě a díle tohoto významného architekta a designéra první poloviny 20. století.

Příjemné závislosti. Inscenovaná fotografie 70. let

(ISBN 978-80-7027-189-6)

Autor: Jiří Pátek

Jazyk: čeština, angličtina, 113 str.

Grafická úprava: Adam Macháček

Katalog ke stejnojmenné výstavě v MG se zaměřuje na inscenovanou fotografii 70. let, kterou dobová kritika opatřila nálepkami manýrovitosti, vyumělkovanosti a křečovitosti. Publikace se snaží objasnit důvody takového postoje, zabývá se i tradičním problémem poměru amatérské a profesionální fotografie a dalšími souvisejícími tématy.

O barvě. Český kolorismus od Slavíčka po současnost

(ISBN 978-80-7027-204-6)

Autor: Dušan Brozman

Jazyk: čeština, angličtina, 87 str.

Grafická úprava: Helena Šantavá

Katalog obsahuje reprodukce děl Josefa Čapka, Emila Filly, Jiřího Sopka, Jana Zrzavého a dalších malířů, jejichž díla byla součástí výstavy. Reprodukce doplňuje studie autora výstavy Dušana Brozmana a vlastní úvahy jednotlivých umělců na úlohu a význam barev a barevnosti.

Matěj Smetana. Návody – Instructions

(ISBN 978-80-7027-205-3)

Autor: Petr Ingerle

Jazyky: čeština, angličtina, 31 str.
Grafická úprava: Radim Peško
Katalog k výstavě v Atriu Pražákova paláce.

Zdaleka i zblízka. Středověké importy v moravských a slezských sbírkách

(ISBN 978-80-7027-206-0)

Odborná redakce: Kaliopi Chamonikola

Texty: Tomáš Berger, Ondřej Jakubec, Kaliopi Chamonikola, Jan Klípa, Martina Straková, Hana Vorlová

Úprava bibliografie: Hana Karkanová

Jazyk: čeština, angličtina, 304 str.

Grafická úprava: Rostislav Vaněk

Publikace představuje soubor pozoruhodných děl rozmanitého geografického a uměleckého původu vzniklá v průběhu 15. a první poloviny 16. století, který byl předmětem výstavy v MG. K nejpočetnějším patří soubor děl rakouského původu (desky tzv. Mistra Lineckého Ukřižování, mimořádně kvalitní práce tyrolského řezbáře Mistra z Rabenden atd.), výrazný podíl mají také exempláře jihoněmecké provenience (anonymní malíř Mistr z Pollingu, Hans Schäufolein, Monogramista HS nebo ukázky sochařské práce z okruhu Erasma Grassera). K vzácným uměleckým kategoriím patří také soubor řezbářských děl nizozemské a porýnské provenience nebo řadou následovníků rozmnožovaný styl franckého mistra Tilmana Riemenschneidera.

Doprovodné a informační tiskoviny:

Čtvrtletní programy MG s nabídkou výstav a kalendářem doprovodných akcí. Vydány byly brožury Jaro, Léto, Podzim 2009 a Zima 2009/2010. Dále letáky prezentující hlavní výstavy MG, informační skládačka pro Rodný dům Josefa Hoffmanna ve třech jazykových mutacích, kompletní přehledná skládačka s nabídkou Moravské galerie v Brně, informační materiál Knihovny MG.

PŘEHLED PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ MG

(knihy, studie, texty katalogů výstav, články v odborném tisku)

PhDr. Antonín DUFEK, Ph.D.

Fotografie mezi dokumentem a snem, in: Antonín Dufek – Marie Michaela Šechtlová (ed.), Marie Šechtlová fotografie – photography 1960–1970, Tábor 2009, s. 18–36.

Štreitův druhý výběr / Štreit's Second Selection, in: Antonín Dufek – Ludvík Vaculík, Jindřich Štreit, (AB)NORMALIZACE / (FAKE)NORMALISATION, katalog výstavy, Muzeum Kroměřížska v Kroměříži, Kroměříž 2009, s. 3–13.

Sudkovo Mionší, in: Antonín Dufek – Petr Helbich – Tomáš Vrška, Josef Sudek Prales Mionší. Torst, Praha 2009, nestr.

Sudek's Mionší, in: Antonín Dufek – Petr Helbich – Tomáš Vrška, Josef Sudek Mionší Forest. Torst, Praha 2009, nestr.

Mgr. Yvona FERENCOVÁ, Ph.D.

Apozice obrazu, Nakladatelství Pavel Křepela, Brno 2009.

Dominik Lang. Místo pro diváka, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009.

Image(s) Saved, in: 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 42–49.

Co považujete za svůj nejúspěšnější počín při formování sbírky volného umění 20. století?, in 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 40–41.

Pavla Sceranková. Galerie mladých, in: FlashArt C&S Edition, March–May 2009, s. 65.

Výměna rukopisu K.T. > L.T. Galerie Kabinet T, in: FlashArt C&S Edition, October–December 2009, s. 11.

Člověk je přítomen, in: Umění a řemesla, 1/09, s. 28–29, 40.

Změna rozlišení, in: Umění a řemesla, 2/09, s. 5–10, 37–39.

Ak. mal. Igor FOGAŠ

Andělé bez oltáře. Dramatické osudy tří soch Ondřeje Schweigla, in: Jana Svobodová (ed.), Baroko, Příběhy barokního Brna, Muzeum města Brna, Brno 2009 s. 188–199.

Mgr. Petr INGERLE

A Kép Határai. Megjegyzések a kortárs cseh művészethez, [Hranice obrazu. Poznámky k současné umělecké scéně v Čechách], Atelier, művészeti folyóirat XII, č. 1/ 2009, s. 2–14.

Návody na objekty, které jsem nechtěl realizovat, in: Matěj Smetana: Návody/ Instructions, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně 2009, 3 s.

Dokumenty k historii sbírky umění XX. století I. (60. léta 20. století), 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, 2009, s. 8–23.

Mgr. Simona JURAČKOVÁ

Grafika by neměla architekturu jen dekorovat. Rozhovor Simony Juračkové s Tomášem Machkem, ERA 21 č. 5/2009, s. 51–55.

Telling the Story of the Art. Art museum as a starting block for a trip, ICOM MPR Report from Conference in Moscow and Yasnaya Polyana, Russia, Oslo 2010. [online] Dostupné z <<http://www.museumsnett.no/icommpr/html-files/paper-list.htm>>

PhDr. Hana KARKANOVÁ

Počátky sbírky moderní knižní vazby v Moravské galerii v Brně, in: 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 156–163.

Před sto lety se narodil Jindřich Svoboda, Umění a řemesla 4, 2009, s. 5–9.

Mgr. ing. Zdeněk KAZLEPKA, Ph.D.

Zdeněk Kazlepka – Martin Zlatohlávek, Múza pod nebesy. Italská raně barokní kresba / A Muse Under Heaven. Early Baroque Italian Drawing from Bohemian and Moravian Collections, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009, úvod, č. kat. 1–15, 51–69, 74, 87, 88, 91, 93, 105, 107–114.

Cesty k úžasu. Italské raně barokní kresby v Moravské galerii, Art&antiques, 4, duben 2009, s. 10–17.

Gallerie Collalto. Několik skic jedné „kunstkomory“ období biedermeieru, in: Jiří Kroupa, Michaela Šeferisová–Loudová, Lubomír Konečný (eds.), Orbis artium. K jubileu Lubomíra Slavíčka, Masarykova universita Brno 2009, s. 687–698.

Martyrium sv. Vavřince od Giuseppa Porty zv. Il Salviani v Olomouci a Vídni, in: Alena Volrábová (ed.), Sborník příspěvků z odborného kolokvia ku příležitosti otevření kabinetu kresby a grafiky ve Schwarzenberském paláci, které pořádala sbírka grafiky a kresby Národní galerie v Praze (2008), v tisku.

PhDr. Alena KRKOŠKOVÁ

K 64. Bulletinu Moravské galerie v Brně, in: Ateliér č. 6, 19. březen 2009, s. 13

Kresba Marie Filippovové, Prostor Zlín 2009, č. 4, roč. XVI., KGVU ve Zlíně, s. 16–19.

Editorial, in: 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 5.

Odpověď na anketní otázku: Co považujete za svůj neúspěšnější počín při formování sbírky volného umění 20. století v MG, 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 38–39.

Mgr. Alexandra KUSÁ, Ph.D.

Alexandra Kusá – Lucia Gavulová (eds.), Aukcia slovenského súčasného umenia 2009, NCSU, Bratislava 2009.

Trh s umením a Slovensko, situácia po roku 1989, in: Múzeum, 55, 2009, č. 4, s. 8–13.

Realita slovenského trhu so súčasným umením, in: Flash Art 2009/ October–December, s. 38–40.

Slovenské umenie v českom kontexte – náčrt situácie po roku 1993, in: 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 58–69.

Postsynchron s M.D., in: Art&Antiques 2009, č. 9, s. 36–42.

Výstava Slovenský obraz ako anti-obraz v Prahe, in: Pamiatky & múzeá, Revue pre kultúrne dedičstvo, 58, 2009, č. 3, č. 43–45.

Podiel inštitúcií na formovaní umenia socialisticého realizmu v 50. rokoch 20. storočia, in: Ročenka Slovenskej národnej galérie v Bratislave 2007/2008, SNG, Bratislava 2009.
Antológia z dokumentov Slovenskej národnej galérie, in: Ročenka Slovenskej národnej galérie v Bratislave 2007/2008, SNG, Bratislava 2009.
Alexandra Kusá – Zuzana Ludiková – Katarína Bajcurová – Ludka Kratochvílová (eds.), 60 rokov otvorené, in: Ročenka Slovenskej národnej galérie v Bratislave 2007/2008, SNG, Bratislava 2009.
Ľudovít Fulla v Ružomberku, in: Ľudovít Fulla, katalog výstavy, SNG, Bratislava 2009.
Alexandra Kusá (ed.), Maľba 2009, VÚB, Bratislava 2009.

PhDr. Judita MATĚJOVÁ

Poznámka k viktoriánskej nakladateľskej vazbě ze sbírek Moravské galerie v Brně, in 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 150–155.

Mgr. Jiří PÁTEK

Příjemné závislosti. Inscenovaná fotografie 70. let / Sweet Fixations. Staged Photography of the 1970s, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009.

Marek POKORNÝ

Marek Pokorný (ed.), Jiří David. Předběžná retrospektiva, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009.

Vladimír Skrepl: Jako v zrcadle, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009.

Grzegorz Sztwiertnia, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009.

Marek Pokorný – Peter Noever (eds.), Josef Hoffmann: Autobiografie, Moravská galerie v Brně – MAK Wien 2009.

Mgr. Martina STRAKOVÁ

Rainald Franz – Martina Straková, Josef Hoffmann, Autobiografie, in Peter Noever – Marek Pokorný (eds.), Josef Hoffmann. Autobiografie, Moravská galerie v Brně – MAK Wien 2009.

Historie děl pozdně gotické sochařské a malířské tvorby z darů Jana II. z Liechtensteina dochovaných na území České republiky, in Kaliopi Chamonikola a kol., Zdaleka i zblízka.

Středověké importy v moravských a slezských sbírkách, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Brno 2009.

Dagmar Černoušková – Zoja Matulíková – Martina Straková – Robert Václavík – Petr Všetečka, Vila Dušana Jurkoviče v Brně – Žabovřeskách ve světle komplexního průzkumu, in: Průzkumy památek XVI, 2009, 1, s. 73–106.

PhDr. Marta SYLVESTROVÁ

Marta Sylvestrová – Petr Štembera, Alfons Mucha – Český mistr Belle Epoque / Czech Master of the Belle Epoque, katalog výstavy, Moravská galerie v Brně, Szépművészeti Múzeum, Budapest, Brno 2009.

Teodor Rotrekl – Grafický design, science fiction a fantasy, katalog výstavy, Brno 2009.

Mgr. Petr TOMÁŠEK

Sběratel, umělecký historik a šlechtic Christian ze Salm-Reifferscheidtu, in Jiří Kroupa – Michaela Šeferisová–Loudová – Lubomír Konečný (eds.), Orbis artium: K jubileu Lubomíra Slavíčka, Brno 2009, s. 739–753.

Christine Rabensteiner – Petr Tomášek, Smělými tahy. Barokní olejové skici z Grazu, Brno 2009.

Mgr. Markéta VEJROSTOVÁ

Kapitoly z dějin moravského sklářství: Reichové, in: Keramika a sklo, 1, 2009, s. 26–27.

Sklářství na Horácku (recenze), Vlastivědný věstník moravský, 1, 62, 2010.

Mgr. Petra TRNKOVÁ, Ph.D.

Třetí tvář AF, recenze Anna Fárová: Dvě tváře. Torst, Praha 2009, in: Art&Antiques 2009, 12, s. 58–59.

Jo Ann Callis: Woman Twirling, katalog výstavy, The J. Paul Getty Museum, Los Angeles 2009.

Paul Outerbridge: Command Performance, katalog výstavy, The J. Paul Getty Museum, Los Angeles 2009.

Mgr. Zora WÖRGÖTTER

Die Schwarzwälder Künstlerfamilie Winterhalder, in: Lubomír Slavíček (ed.) Josef Winterhalder d.J., Maulbertsch bester Schüler, Langenargen – Brno 2009, s. 211–230.

Znovunalezení obrazu. Josef Ignác Sadler, Ukřižování, in: Jana Svobodová (ed.), Příběhy barokního Brna, Brno 2009, s. 160–167.

Akad. mal. Jiří Coufal (1929–1989), profesor brněnské ŠURĚ, 65. Bulletin Moravské galerie v Brně, Brno 2009, s. 126–132.

Anna Jávora – Zora Wörgötter (ed.), Késő barokk impressziók : Franz Anton Maulbertsch (1724–1796) és Josef Winterhalder (1743–1807), Budapest 2009.

Mnozí odborní pracovníci MG jsou kromě svých povinností na půdě mateřské instituce také členy nejrůznějších odborných poradních sborů jiných institucí, nákupních komisí, redakčních rad, odborných profesních sdružení, věnují se pedagogické činnosti atd.

EKONOMICKÉ VYHODNOCENÍ ROKU 2009 (v tis. Kč)

Výnosy celkem	104.937
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	83.667
Jihomoravský kraj	190
grant z EU	573
Grantová agentura ČR	310
tržby a výnosy	20.197
z toho tržby z prodeje zboží a služeb	5.751
z toho vlastní zboží a komisní prodej katalogů	1.860
prodej vstupenek	1.712
reklama	1.015
nájem	790
vývozní povolení	8
tržby knihovny, foto, reprodukční práva	366
nedokončená výroba	0
aktivace materiálu	2.547
ostatní výnosy	11.899
z toho: použití finančních fondů	9.011
z toho RF	2.494
FRIM - opravy	6.517
jiné výnosy	1.966
sponzorské příspěvky	922

Náklady celkem	104.937
z toho spotřeba materiálu	4.727
spotřeba energie	12.563
služby	24.037
osobní náklady celkem	45.209
z toho mzdové náklady	32.287
ostatní osobní náklady	1.035
sociální zabezpečení	10.342
sociální náklady	647
ostatní sociální náklady	898

odpisy HIM a DHIM	10.828
daň z příjmu	109
opravy a udržování	4.265
cestovné	740
náklady na reprezentaci	214
náklady na prodané zboží	1.566
ostatní náklady	679

Hospodářský výsledek	0
----------------------	---

Z celkových nákladů tvořily náklady na:

Výstavní činnost	7.320
Restaurování sbírkových předmětů	135
Nákup knih	401
Nákup sbírkových předmětů	85

Zřizovatel (MK ČR) poskytl v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS, EPS – ISO A, B, D,	512
kulturní aktivity	1.620
Institucionální výzkum a vývoj	1.830
Výkup předmětů kulturní hodnoty – ISO/C	0
VISK	161
Dofinancování grantových projektů	1.526
Celkem	5.649

Investice (v tis. Kč)

Systémové a individuální investiční dotace	11.297
z toho – institucionální výzkum a vývoj	0
– ISO/A, B, D	531
Rekonstrukce nemovitosti – vila Dušana Samo Jurkoviče	10.766

Brno, červen 2010

Kompilace podkladů na základě informací odborných pracovníků MG: Tomáš Zapletal

Redakce: Kateřina Tlachová